Ao. 1820.] [No. 52.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 23sten DECEMBER, 1820.

BENOEMINGEN.

18de regement infanterie.

Tot kapitein, de 1ste luitenant van het 21ste bataillion infanterie, J. C. de Lassasie.

Tot 2de luitenant, de fergeant van het zelve regement, J. J. Sauvée.

24ste bataillon infanterie.

Tot kapitein, de 1ste luitenant bij hetzelve bataillon, D. C. F. Klamberg.

Tot 2de luitenant, de fergeant bij het 23ste bataillon, C. Lans.

Voorts is honorabel uit Z. M. militairen dienst ontslagen, de 1ste luitenant bij het 5de regement artillerie, J. E. de Sturler.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 16 — brik Bianhong, Tan Poucon, van Cheribon den 3 dec.

— 17 — Eng. schip Jane, T. Maughan, van Siam, den 29 nov; do. schip Morleij, R. R. Brown, van New South wales, den 4 nov. 1820 passag. de heer H. J. Lindam; do. schip Ladij Melville, J. Stewart, van Calcutta, den 11 nov. 1820.

— 18 — Amerik. schip Rousseau, J. Jefferson, van Amsterdam, den 28 julij 1820.

— 19 — Amerik. schip Merimack, T. Buntin, uit zee terug; Fransche schip L'Esperance, J. B. Gautherin, van Manilla, den 27 nov. 1820 passag. de heeren Perroud, D. Sgnacio.

— 20 — Eng. schip Wm. Nielson, J. Pearson, van Siam, den 1sten dec. 1820; do. schip Dorothy, J. Hargraves, van Port Jackson, den 7 nov. 1820 passag. de heer R. H Brouwne; Portugeesche brik Minerva, J. J. Atrutij, van Macao en Sincapora, den 10 nov. 1820.

Vertrokken.

Dec. 15 — brik Pieternella, Mochamat Ootman, naar Cheribon en Samarang.

— 16 — brik Joanna, C. Fetherlij, naar Tagal.

— 17 — schip Rosalie, S. Stephenson, naar Malacca. — Amerik. schip Merimack, F. Buntin, naar Samarang. — brik Elizabeth, J. Robertson, naar Samarang en Sourabaija. — schoener Sophia, C. Purnell, naar Sourabaija en Amboijna, passagier, de heer N. Rundberg.

— 18 — schip De Jonge Pieter, J. Vink, naar Samarang.

— 20 — schip Jacoba, P. Aijlmer, naar Banjermasing. — schoener Molucco, T. S. Perrij, naar Sourabaija, passagier, de heer John Nutting. — sloep Pekalongan, Jiedien, naar Tagal en Paccalongan.

— 21 — schip Emeli, L. Christensen, naar Anjer, passagiers, de heer P. G. Siberg met vrouw en kind, de heer S. C. Reijnst, en mejufvr. C. P. Perez. — schip Tjimanuk, J. Bulck, naar Indramaijoe.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. schip — Tromp; schoener — Zeemeeuw; kanonneer-boot No. 11; schepen — Het Schoon Verbond, Antoinetta Jacoba, Elizabeth, De Graaf Bulow, Java, De Gezusters, Wilhelmina, Adrianus Marinus, Emerentia, De Generaal Dekock, Concordia, Habsoen, Mohabaar, Helena Christina, Clara, Maria Louisa, Mercury, Maria; brikken — Samarang, Adventure, Jupiter, Fannij, Amazoon, Ingsoen, De Jonge George, Goanlie, Ingsoen, Tjoempo, Gollek, Maria, Hapsing, De Gans, Wilhelmina, Lemboe Sarie, Ingthaij, Boeang Bessie, Cornelia, Experiment, Henrietta, Bianhong; schoeners — Vongsien, Lamodeste, Hocklie; sala sala — Martha; Engs. schepen — Mary, Indus, Fort William, Neptune, Stakesby, Unity, Amboyna, Mary Ann, Jane, Morley, Lady Meville, William Neilson, Dorothy; brikken — Harriet, Pallas, Three Brothers; Fransche schip — L'Esperance; Portuge sche brik — Minerva; Amerik. schepen — United States, Thomas Wilson, William, Patterson, Fame; Rousseau, Merrimack; brikken — Pickering, Homer.

SAMARANG.

Aangekomen.

Dec. 10 — schip Evertse, M. Voogd, van Cheribon.

— 11 — Chin. schoener Haphin, Tjieng Sinko, van Batavia; brik Johanna, C. Martherus van Batavia, passag. de heer S. Markar.

— 12 — Chin. brik Jacoba, Lie I antjie, van Batavia.

— 13 — Chin. brik De Zwaluwe, Intje Nonkek, van Sambas; do. schoener Pamalang, Tan Kiesing van Tagal; do. chaloup Haphin, Ong Pinkie, van Riouw.

— 14 — brik Anna, H. C. Cramer, van Batavia, met Z. M. Troepen, passag. de heer Dorfeuille.; Mal ijdsche schoener Reman Tjieta, Mansoor, van Batavia.

— 15 — Chin. brik Hohien, Tan Liansing, van Riouw.; Z. M. schoener no. 16 J. P. Böhmer Spangenberg, van een kruistogt.

Vertrokken.

Dec. 9 — brik Aurora, C. J. Gebhardt, naar Sourabaija met Z. M. Troepen, passag. de heer de Bree.

— 13 — Arabische schip Fattolkahir, Said Abdul Rachman Bin Achmat Bralie, naar Grisfee.

— 15 — Chin. brik Tiksieng, Qua Hosoij, naar Sourabaija.

Schepen liggende ter reede.

schip Hunter; brikken — Johanna Maria, de Goede Voornemens, Helena, Aglaija, Elizabeth, Jacoba Ambrosina, Hendrik, Jacoba Aletta, Geertruida; schoeners — Eliza, Johanna Elizabeth, Dorothea; chaloup Pamela; Eng. schepen — Catharina Stewart Forbes, Sijren; Amerik. schip Messenger; brik Ellen Douglas; Arab. chaloup Cheribon; Maleidsche brik de Goede Hoop; Chinesche brikken — Goembal, Tjiengsoen; schoener de Hoop.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Dec. 11 — schip Abdul Karim, Hadjie Abdul Karim, van Tecban, den 8 dec. passagiers, de Javanen Soemo Diewerie en Prawiro Adie Kasoemo, met 8 van hun gevolg; brik Kiem Sompo, N. F. Reano, van Batavia, den 1 dec. passagiers, de heeren H. P. Focquin, A. C. de Roock, en M. Gonsalves.

— 13 — schoener De Hoope, J. Roubij, van Samarang, den 7 dec. passagiers, mejufv. Parma en familie.

— 15 — brik Francina, H. A. Beaver, van Samarang, den 7 dec. met Z. M. Troepen.

— 16 — brik Aurora, C. J. Gebhardt, van Batavia, den 29 nov. passag. de heer P. de Bree, een Radin met 11 van zijn gevolg; Portugeesche schip Viagante, J. A. T. Lero, van Macao, den 19 nov. met Troepen.

Vertrokken.

Dec. 9 — schip Merie Oosman, John Dixon, naar Grisfee.

— 14 — schoener Emelia, J. F. Samuels, naar Amboina, passag. de heeren P. F. Levingston, L. F. Schultz, J. E. Dieas, D. F. Domingos, en J. Koopman.

— 15 — brik Kiem Soempo, N. T. Reano, naar Grisfee.

— 16 — brik Frederik, Henrij Bear, naar Sumanap; schip Vrede & Rust, K. N. Calles, over Sampang naar Banjermasing.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten — Eendragt, Venus; brik Jacoba Elizabeth; schoeners — Schildpad, Emma; kanonneer-booten no. 13 en 14; schepen — Celia, Jadool Kariem, Johanna Frederika, Abdul Karim; brikken — Willem Johan, Laidie Pontianak, Adsistentie, Lasfum, Francina, Aurora; schoeners — Santfa, Rose, Marij, Dasher, Phœnix, De Hope; kotter — De Goede Hoop. Eng. brik — Albert. Amerik. schip — North Point. Portugeesche schip — Viagante.

Schepen Straat Sunda doorgezeild.

Ingezeild.

Dec. 16 — Eng. schip Morlij, R. Brown, van New South Wales, den 4 nov. naar Batavia, passagier, de heer H. J. Lindam.

— 18 — Eng. schip Dorothij, J. Hargrave, van New South wales, den 9 nov. naar Batavia, passag. de heer Brown.

— 21 — schip Nordloch, J. H. Breukemeijer, van Texel, den 12 julij naar Batavia, passagiers, de heeren J. H. Kohl, J. C. van Hasselt, G. van Raalte, C. H. Keultges en vrouw.

Uitgezeild.

Dec. 14 — L'Eclair, C. Pronk, van Batavia, den 10 dec. naar Antwerpen, passag. de heer Boter Koper en familie.

— 16 — E. W. Vincent, S. Simpson, van Batavia, den 13 dec. naar Bombaij.

BATAVIA, den 22 december 1820.

Men heeft alhier berigt ontvangen, van eenen gruwelijken opstand die onlangs te Manilla heeft plaats gehad. De volkswoede schijnt alleen ten doel gehad te hebben, de uitroeijing van alle aanwezige vreemdelingen (Spanjaarden en Portugezen daarvan uitgezonderd) aan welke het domme bijgeloof de ziekte welke het eiland toen bezocht, vermeende te moeten toeschrijven, en vele dier ongelukkigen zijn dan ook de slachtoffers van dat noodlottig en onzinnig begrip geworden. Het volgende extract uit een brief, ons door eene vriendelijke hand medegedeeld, geschreven door den bevelhebber van Z. B. M. fregat Dauntless, aan de Britsche autori-

telt te *Sinkapoera*, bevat eenige bijzonderheden van deze akelige gebeurtenis.

den 20 november 1820.

Het is eene treurige pligt voor mij, U een berigt te moeten mededeelen van het voorgevallene te *Manilla* sedert den eersten der verleden maand, hetwelk kan beschouwd worden van h't grootste gewi t te zijn, zoowel ten opzigte van onzen koophandel, als van onze staatkundige betrekking tot het Gouvernement der Philippijnsche eilanden.

Bij mijne komst te *Manilla* op den 9 dezer, met Z. M. schip onder mijne bevelen staande, bespeurde ik al aanstonds en voor nog aan wal te komen, dat er iets akeligs moest voorgevallen te zijn, waardoor de gewone werkzaamheden op de rivier en in de haven gestremd waren. Spoedig werd mij van de geloofswaardigste getuigen een verhaal gedaan van de gebeurtenissen, die tot deze stremming aanleiding hadden gegeven.

In het begin der vorige maand brak eene aanstekende ziekte uit onder de inboorlingen der stad *Manilla* en der omliggende gehuchten, waardoor in zeer korten tijd vele ten grave gesleept werden, zonder dat de aangewende pogingen, de ziekte in haren loop vermogten te stuiten.

Op den 7 en 8 derzelfde maand woedde de ziekte met onverminderd geweld. Misnoegen en mompelingen begonnen zich te doen hooren, aangestookt door de kunstgrepen van sommige en door de ongerijmdste uitstrooijingen ten opzigte der vreemdelingen, waardoor de inlanders tot de grootste gruweldaden wierden aangezet. Er was onder de menigte een gerucht verspreid, dat het water van de binnen zee en der rivieren vergiftigd was, door de kortlings aangekomen vreemdelingen, waaronder eenige fransche heeren bedoeld werden, laatstelijk door hun Gouvernement uitgezonden, om wetenschappelijke nasporingen in deze eilanden te doen. Dit gerucht en de daaruit voortspruitende bedreigingen van het gemeen, werden vroegtijdig aan het Gouvernement der Philippijnen bekend gemaakt, dan er werden geene krachtdadige middelen bij de hand genomen, om het dreigende onheil af te weren.

Den negenden october scheen de ziekte hare hoogste woede bereikt te hebben, zich bijna ten eenenmale tot de inboorlingen beperkende, zonder Spanjaarden of andere Europeanrn aan te tasten.

De verbittering der inlanders tegen de vreemdelingen, die zij geleerd waren als de oorzaak van het hun overgekomen ongeluk te beschouwen, steeg nu tot razernij over en even na twaalf uren begon het volk in mas'a op te staan met het uitdrukkelijk voornemen om alle vreemdelingen te vermoorden, uitgezonderd de Spanjaarden en Portugezen. De huizen leverden geene bescherming op. De drieste en moordzuchtige inlanders, aangevuurd door een helschen geest van moordlust en plundering en geen tegenstand in hun gruwelijk voornemen ontmoetende, volvoerden dit weldra, en slachtten alle de Engelschen, Franschen, Denen en Amerikanen, die zij konden vinden. Met het vallen van den avond waren zes en twintig Europeanen door deze verwilderde onmenschen omgebragt.

De vreedzame en naarstige Chinezen zijn in nog grooter menigte vermoord. Omtrent tachtig zijn afgemaakt en hunne eigendommen, even als die der Europeanen, geplunderd.

Uit eene conferentie en briefwisseling met Zijne Excellencie *Don Mariano Fernandez Folgueras*, ten doel hebbende, om van denzelven de verzekering te erlangen, dat de uitvoerders der gruweldaden de straf zouden ondergaan, welke het onschuldig vergotene bloed van zoo vele Britsche onderdanen ontegenspreekelijk vordert, heb ik oorzaak te besluiten, dat er bij hem een voornemen bestaat om de schuldigen te straffen, welke straf ik eischte, om den dood van diegenen te wreken, die door dat Gouvernement hadden dienen te worden beschermd, aan wiens gezag en aan wiens goede trouw dezelven hun leven en hunne eigendommen hadden toebetrouwd, en als het eenigste middel om zekerheid voor de weinige overgeblevenen te verkrijgen, die anders van uur tot uur de herhaling dezer ijselijkheden moeten te gemoet zien.

Ik sluite hierbij in, eene naamlijst der Europeanen, welke op den 9 october zijn omgebragt. Deze lijst is zoo naauwkeurig als mogelijk en naarvolgens de berigten die ik tot den 13 jl. heb kunnen inwinnen, wanneer ik van *Manilla* vertrokken ben opgemaakt.

(get.) J. N. CAMPBELL,

Naamlijst der Europeanen, op den 9 october 1820 te Manilla vermoord.

De heer *Nicholls*, Engelschman, bevelhebber van het schip Merope van Calcutta.
Elf onbekende Engelschen, hebbende behoord tot de equipage van de Argentine, kaper van Buenos Ayres.
De heer *Extoup*, Franschman, bevelhebber van het schip A exander van Bourdeaux.
" *Arrard*, idem, officier van do. do.
" *Justice*, idem, " "
" *Joseph*, idem, " "
" *Guillot*, idem, " "
" *Godefroi*, idem, " "
" *Dibar*, idem, " "
" *Foulon*, idem, " "
" *Dupeijrat*, bevelhebber van een partikulier schip.
Een onbekende, Franschman.
De heer *Schaffalitzkij*, Deen, koopman en compagnon in het huis van *Stevenson en Co.*
" *Dantzfelt*, idem idem.
" *Wilson*, Amerikaan, kadet van het oorlogsfregat Macedonian.

EUROPA.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 7 juli.*

Op een voorstel van den marquis *van Landsdowne*, heeft de kamer bevolen het doen drukken van de depeches van sir *Thomas Raffles*, betrekkelijk den toestand van het eiland Java.

Men heeft alhier brieven van Trinidad, van den 10den mei, ontvangen. Dezelve maken melding van de bewegingen van het korps van den kolonel *Arana*, in het binnenste van de provincien *Barcelona* en *Cumana*, gedurende de maanden februari en maart. Hij heeft *Barcelona* verlaten, 1000 man infanterie en 300 ruiters met zich nemende, en werd op zijnen weg versterkt door een talrijk korps Indiaren, die de zaak der koningsgezinden omhelsd hebben. Zij hebben de stad Santa-Barbera ingenomen, alwaar zich een detachement van 76 Creolen en 29 Engelschen bevond, die alle door de Indianen over den kling gejaagd zijn, gelijk zulks uit het deswege gedaan officieel rapport blijkt. De kolonel *Arana*, was in het bezit der binnenlanden van *Barcelona* en van *Cumana*, en het scheen, dat de generaals der onafhankelijken *Monagas* en *Zaraza* hem, in het begin van mei, nog niet hadden achterhaald. Men veronderstelde, dat hij voornemens was een tweeden aanval op Augustura te doen.

den 11 juli.

De katholieken van Ierland, besloten hebbende, om aan den Koning eene petitie in leveren, hebben te dien einde eene deputatie benoemd, welke in de afgeloopene week alhier is aangekomen. Onder de afgevaardigden telt men de graven van *Shrewsburij* en *van Kenmare*, de heeren *Barnwell*, *Burke*, *Fitzgerald*, *Howleij* en *Fitzsimon*. Gisteren, ten een uur, hadden Lord *Kenmare* en de andere afgevaardigden audiëntie bij Lord *Sidmouth*. Zijn lordschap kondigde hun aan, dat de Koning de deputatie der katholieken, woensdag, den 19den dezer maand, ontvangen zou.

Den 7 juli laatstleden zijn te Dover twaalf Italianen aan wal gekomen, welke, gelijk al dadelijk door het algemeen gerucht verbreid werd, personen waren, die tegen H. M. de Koningin getuigenis der waarheid zouden afleggen. Naauwelijks werd dit bekend, of eene menigte volks, zoo mannen, als vrouwen en kinderen, verzamelde zich voor het customhouse, waarin zich de vreemdelingen bevonden. Van daar vertrekkende, geraakten de genoemde vreemdelingen onder den hoop, met dat gevolg, dat verscheidene hunner geweldig geslagen en mishandeld werden. Ter naauwernood kwamen de Italianen, zonder gebrokene ledematen, in hunne herberg, en terstond werden zij in dezelve door de steeds aangroeijende hoop volks, als het ware, belegerd. Men zag een vandel onder de menigte, waarop met groote letters *lang leve de Koningin* geschreven stond. De pogingen, welke de burgerlijke overheid aanwendde, om deze menigte te verstrooijen, waren vruchteloos, zoo dat men ten laatsten te rade werd, om de vreemdelingen, langs bijzondere afgelegene wegen naar Londen te zenden. Het rijtuig, het welk in den beginne voor hun bestemd was, volgde ledig. Te Canterbury wist men echter reeds, dat dit rijtuig de Italiaansche getuigen moest overbrengen; het werd ook terstond door eene ontluimige menigte omringd, die echter vernemende, dat de bedoelde personen zich niet in hetzelve bevonden, uiteen ging, zonder verdere baldadigheden te plegen. Volgens het algemeen gerucht hadden deze vreemdelingen een zeer ongunstig en armoedig voorkomen. De persoon, welke de vijf eerst aangekomene Italianen heeft overgebragt, is een milaneesch advokaat, welke de zoogenaamde commissie van Milaan ten dienst heeft gestaan.

De ministeriele bladen beklagen zich zeer over het geweld deze vreemdelingen aangedaan, en meenen, dat H. M. de Koningin en die van haren rade de eerste zullen zijn, om dergelijke verregaande ongeregeldheden af te keuren.

Zondag heeft de Koningin den godsdienst bijgewoond, die door den Eerwaarden Dr. *Par* voor haar verrigt werd; vervolgens heeft zij eene conferentie gehouden met hare Raadslieden, de Heeren *Denman*, *Wilde*, *Tendal* en *Williams*. Ook heeft Hare Majesteit een bezoek ontvangen van verscheiden Engelsche Edellieden, die zij op het vasteland gezien had, en Hoogstdezelve hunnen dienst kwamen aanbieden. Des namiddags is zij naar Barnes gereden, waar zij een fraai landhuis gehuurd heeft, en van waar zij des avonds te Londen terug kwam.

De bill op de vreemdelingen is bij het Huis der Gemeenten, gisteren, in algemeen comité, in deliberatie genomen. Sir *James Mackintosh* wilde dat men drie nieuwe bepalingen in deze wet zoude voegen en wel voor eerst dat een vreemdeling zich zoude mogen verdedigen, hetzij in persoon of door een advokaat, tegen de beschuldigingen, welke men ten zijnen laste mogt hebben, en ten dien einde voor den Geheimen Raad getuigen mogt doen hooren; ten tweede dat deze wet niet mogt toegepast worden op vreemdelingen, die voor den 1 Januari 1814 zich in Engeland nedergezet hebben, en eindelijk dat de bepalingen dezer wet niet mogten werken jegens personen, die uit vreemde landen zou en overkomen, om, hetzij voor of tegen de bill van straffen en boeten, rakende de Koningin, te getuigen. Na zeer langdurige en vrij hevige debatten hieromtrent werden deze voorgestelde bijvoegingen verworpen. Morgen moet het rapport over deze wet ontvangen worden.

den 14 juli.

De fransche Ambassadeur, Hertog *Decazes*, is gisteren, te Dover, onder het lossen van het grof geschut, aan wal gestapt.

In het Huis der Gemeenten heeft *Dr. Lushington* eene motie gedaan, strekkende, dat de Ministers aan het Huis zouden overleggen de bescheiden, welke zij hebben ontvangen, betrekkelijk de pogingen, die de fransche regering heeft aangewend, om den Hertog *van Lucca* als constitutionelen Koning te Buenos Ayres te doen kroonen; hij meende dat het niet in twijfel konde worden getrokken of Frankrijk had dezen stap gedaan, met kennis en goedvinden van Spanje; hij betoogde daar uit, dat Groot-brittannie niet langer de goedkeuring van Spanje behoefde af te wachten, om, omtrent deze ove zeesche bezittingen, zoodanigen maatregelen te nemen, als het belang van zijne inwoners vorderde en dat het onverantwoordelijk was, om de onafhankelijkheid dezer gewesten niet dadelijk te erkennen. Hij maakte bij die gelegenheid menige scherpe aanmerking op het gedrag van de fransche regering.

Lord *Castlereagh* heeft niet ontkend bescheiden te hebben ontvangen, aangaande deze aangelegenheid, maar heeft betoogd dezelve niet aan het Huis te kunnen overleggen; hij heeft daarenboven zijne meening te kennen gegeven, dat deze bescheiden alleen niet genoegzaam zouden zijn, om de opinie van het Huis op dat onderwerp te vestigen. Hij heeft voorts de Leden verzocht, om aangaande de buitenlandsche Mogenheden de meeste matiging in acht te nemen, als zijnde hij overtuigd, dat deze Mogendheden, zoo wel als Groot Brittannie, geenen anderen wensch koesteren, dan het behoud en de bevestiging van den algemeenen vrede. De Ministers hebben in het algemeen hun voornemen te kennen gegeven, om ook in de tegenwoordige betrekkingen van de spaansche kolonien met het moederland, eene strikte onzijdigheid in acht te nemen. De motie heeft geen gevolg gehad.

De fransche zeekapitein *Freycinet*, welke met de *Uranie* eene reize rondom de wereld heeft gedaan, heeft bij de Falklands eilanden op eene blinde klip gestooten en zijnen boden moeten verlaten. Hij heeft echter de equipagie, de leeftogt en kostbaarste verzamelde zeldzaamheden gered.

Op de voordragt van het Ministerie heeft het Hoogerhuis besloten, om de bill tegen H. M. op den 17den Augustus aanstaanden ten tweeden maal te lezen; als dan zullen denkelijk de ingebragte bezwaren en de getuigenissen, door welke die gestaafd worden, nader worden ontwik-

keld. Tegen dien tijd, meende Lord *Liverpool*, konden de meeste Opperregters, na het afloopen van hunne gewone en dringende bezigheden, zitting in het Hoogerhuis nemen; terwijl het voor H. M. niet onbelangrijk zoude zijn, dat de personen, welke haar gedrag moesten beoordeelen, grootendeels bestonden uit lieden, welke met de britsche wetten en de regtszaken allezins bekend waren, en die alzoo zeer gemakkelijk valsche getuigenissen van waarachtige zouden kunnen onderscheiden. Het onderzoek dezer zaak zal met veel plegtigheid verzeld zijn. De Pairs zullen geenzins bij procuratie mogen stemmen, maar zelf tegenwoordig moeten wezen. Earl *Grey* heeft verlangd, dat men H. M. zoude opgeven, welke lieden tegen haar moesten getuigen en wat men bepaaldelijk haar ten laste legde. Lord *Liverpool* heeft zulks geweigerd (en deze weigering maakt bij een groot gedeelte van het publiek geen gunstigen indruk,) zich grondende op het gebruik, het welk alleen in geval van hoog verraad eene dergelijke mededeeling veroorlooft. Vrijdag aanstaanden zal intusschen ten dien einde eene motie worden gedaan.

Daar met dit besluit de voortgang der zaak meer dan eene maand is uitgesteld, hebben de Ministers geoordeeld de Italiaansche getuigen een tijd lang van de hand te moeten zenden, ten einde dezelve aan geene onaangenaamheden bloot te stellen. Men verzekert, dat zij naar het vaste land zijn vertrokken.

Omtrent de middelen van verdediging, welke H. M. bij der hand zoude kunnen nemen, loopen de zonderlingste geruchten, waar van het echter voorzigtig is de nadere bevestiging af te wachten.

Zoo dikwerf H. M. in het openbaar verschijnt, wordt Hoogstdezelve met algemeene toejuiching ontvangen. Zondag heeft zij zich in Hydepark vertoond, juist toen hetzelve met rijtuigen en wandelaars als vervuld was. Zoodra men de Koningin ondekte, vloeide de menigte zamen naar de plaats, waar haar rijtuig was, en noodzaakte zij, onder een herhaald vreugdegejuich, de omstanders, om hunne hoeden af te nemen.

Het dagblad *the Times*, hetwelk men als het officieel dagblad van de Koningin beschouwt, heeft onlangs de twee volgende brieven medegedeeld:

Correspondentie tusschen den Koning en de Koningin (toen Prins en Prinses van Wallis), een jaar na hun huwelijk, en nog geene twee maanden na de geboorte van hunne dochter (wijlen) de Prinses Charlotta.

„ Kasteel van WINDSOR, *den 30sten april 1796.*

„ Mevrouw, aangezien Lord *Cholmondeley* mij berigt, dat gij verlangt, dat ik schriftelijk bepale, op welken voet wij voortaan moeten leven, zal ik trachten, mij ten dien opzigte met zoo veel duidelijkheid en welvoegelijkheid te verklaren als de aard zelve van het onderwerp kan toelaten. Onze geneigdheden staan niet in onze magt; en de een van ons kan niet verantwoordelijk gemaakt worden, jegens den andere, van dat de natuur ons niet tot onze onderlinge gevoegelijkheid geschapen heeft. Echter staat een gerust en zelfs aangenaam gezelschap in ons vermogen. Laten wij ons tot eene dergelijke gezelligheid bepalen, en ik zal formeel de voorwaarde onderschrijven, welke gij door de tusschenkomst van lady *Cholmondely* gevorderd hebt, namelijk dat, zelfs in het geval er een toeval aan mijne dochter mogt overkomen, hetgeen ik hope, dat de voorzienigheid in hare barmhartigheid zal afweeren, ik de bewoordingen van de overeengekomene beperking niet zal overschrijden, door het voorstellen ten eenigen tijde van eene meer bijzondere verbinding. Ik besluite hiermede deze onaangename correspondentie in de hoop, dat, vermits wij ons volkomen aan elkander hebben verklaard, het overige van ons leven in eene ongestoorde rust zal omgaan."

Ik ben, mevrouw, in alle waarheid en zeer opregtelijk, uwe, enz.

„ (*geteekend*) GEORGE, *Prins*.

ANTWOORD.

den 6den mei 1796.

„ De bekentenis van het gene gij hereids aan Lord *Cholmondeley* had gezegd, heeft mij noch verwonderd noch beleedigd! het bevestigt alleenlijk, het gene gij mij, sedert een jaar, stilzwijgend hebt doen verstaan. Doch ook daarna zou het een gebrek aan kieschheid, of liever eene onwaardige zwakheid van mijnen kant zijn, om mij te beklagen over de voorwaarden, die gij u zelven oplegt. Ik zou geenerlei antwoord op uwen brief hebben gegeven, zoo dezelve niet ware gesteld geworden in diervoege, van te kunnen doen twijfelen, of die schikking van van u of van mij komt: nu, gij weet dat de verdienste daarvan u alleen toebehoort. Aangezien gij mij berigt, dat dit uw laatste brief is, ben ik verpligt den Koning, als mijn Souverein, en als mijn Vader, uwe bekentenis en mijn antwoord mede te deelen. Gij zult hier bij eene copie vinden van mijnen brief aan den Koning. Ik geef er u kennis van, ten einde van uwen kant het minst verwijt van dubbelhartigheid niet te verdienen. Voortaan geen anderen betrekker hebbende dan Z. M., verlaat ik in dit stuk mij alleen op Hoogstdenzelven; en, indien mijn gedrag zijne goedkeuring verwerft, zal ik ten minste tot op zekeren graad vertroost zijn. Ik behoude mijne gevoelens van erkentenis, dat ik, dank zij u, als Prinses *van Wallis*, de middelen hebbe, om eene deugd uit te oeffenen, welke dierbaar voor mijn hart is, de liefdadigheid. Het zal thans mijn pligt zijn, nog een toonbeeld van geduld en gelatenheid in alle de beproevingen op te leveren. Doe mij het regt van te geloven, dat ik nimmer zal ophouden voor uw welwezen te bidden, en te zijn uwe zeer toegenegene.

(*geteekend*) CAROLINA.

In een der zondags-bladen leest met het volgende:

„ Den 5den augustus 1814 begaf zich H. M. de Koningin aan boord van het fregat de Jason, ten einde, over Hamburg, naar Brunswijk terug te keeren Miladij *Lindsaij* en miladij *Elisabeth Forbes* waren hare dames d' honneur. Zij had voor kamer heeren de heeren *St. Leger*, *W. Gell* en *Craven*, en voor schildknaap de kapitein *Hess*. Haar geneesheer was doctor *Holland*, haar huisbestuurder de heer *Sicard* (thans nog in diezelde kwaliteit in haren dienst), en hare boodschappers de heeren *Hieronimus*, *Allmand*, enz. Benalve deze personen, maakte een klein getal dienstboden haar geheel gevolg uit. De heer *St. Leger* verzelde H. M., uit hoofde van den slechten staat zijner gezondheid, niet verder dan tot Brunswijk. Miladij *Lindsaij* begaf zich naar Spa, ten einde hare zuster, miladij *Glanbervie*, te bezoeken, doch kwam te Napels weder bij H. M. Miladij *Elisabeth Forbes* keerde naar Engeland terug, ten einde hare zuster te bezoeken. De heer *Craven* begaf zich naar Duitschland voor familie zaken, en ook om zijne moeder, de markgravin van Anspach, te bezoeken. De heer *Gell* werd door het podagra overvallen en genoodzaakt haar te verlaten. De kapitein *Hesse* keerde, bij de hervatting der vijandelijkheden, tijdens het terugkeeren van *Bonaparte* van het eiland Elba, naar zijn regiment terug, in een woord, door eenen zamenloop van omstandigheden, werd H. M., door de onderscheidene personen, geboren Engelschen, die haar hof uitmaakten, verlaten. Zij zocht, door alle middelen, welke in hare magt waren om die personen door andere landgenooten te vervangen; doch het was onmogelijk er te vinden, met uitzondering van den luitenant *Hannam*, welken zij als haren geheim-secretaris in dienst nam. In dien staat was zij dus verpligt, om andere personen op te sporen, en zich een gevolg van italiaansche bedienden te formeren, onder welke zij er vond, die zich door hunne getrouwheid en verknochtheid onderscheidden. De gravin *d' Oldi*, van Cremona, eene, door hare persoonlijke hoedanigheden en ongelukken, eerbiedwaardige dame, werd hare *dame d' honneur*. — De geneesheer *Mochetti*, van Como, voormalige professor in de kruidkunde, landbouw en natuurlijke historie, schrijver van verscheiden geachte werken, had de eer, om tot haren geneesheer benoemd te worden, en de Koningin op een gedeelte harer reizen te verzellen. Zij verkoos, voor haren schildknaap, den ridder *Schiavini*, van eene adelijke en rijke familie van Cremona. De heer *Wm. Knight*, van Jerusalem, werd hare tweede schildknaap. Laten wij thans spreken van den persoon, met welken men voorgeeft, dat H. M. eene overspelige gemeenschap gehouden heeft; wij bedoelen *Bartholo Pergami*. Het is waar, dat hij, in den beginne, door H. M., te Milaan, voor geringe diensten is aangenomen. Toen hij aan H. M. aanbevolen werd, en zij haar huis, voor de tamelijk groote reis, welke zij voornemens was te doen, formeerde, vervulde de heer *Pergami* de bediening van kabinets courier, zijnde een beambte, aan wien zeer belangrijke depeches toevertrouwd worden, en die gewoonlijk met een bijzonder vertrouwen vereerd wordt. Hij sprak verscheiden talen, was gewoon te reizen, en stond bij degenen, die hem bijzonder kenden, voor een wel onderrigt man bekend; voeg daarbij, dat hij van eene fatsoenlijke familie was, die, door onvoorziene ongelukken, van eenen luisterrijken, tot eenen aan armoede grenzenden staat was geraakt. De eervolle huwelijken van drie zusters van den heer *Pergami* bewijzen ten minste, dat hij van geene lage afkomst is, zoo als men zulks heeft voorgegeven: de oudste trouwde met den graaf *Oldi*, de tweede met den heer *Severgnini* uit eene oude familie van Cremona, en de derde met de heer *Martini* van Lodi, broeder van den gewezen secretaris-generaal van het kapiteinschap van Padua, toen hetzelve nog onder het kommandement van den baron *de Goez* stond. De heer *Pergami*, de oudste zoon, zich boven de tegenspoeden van de fortuin verheffende, en zich herinnerende den eervollen staat, in welke zijne familien geleefd had, omhelsde het beroep der wapenen, en diende bij den staf der troepen, welke door den graaf *Pino*, in de veldtogten van 1812, 1813 en 1814, gekommandeerd werden, zoo als zulks uit de volgende attestatie van den generaal graaf *Galimberti* blijkt: „ Ik verklaar dat de baron *Barthole Pergami*, van Cremona, ridder van Maltha, gediend heeft bij den staf der troepen, door Z. Exc. den graaf *Pino*, luitenant generaal, gekommandeerd wordende, waarvan ik chef van den staf in de laatste veldtogten van 1812, 1813 en 1814 geweest ben.

„ *De generaal majoor*.

„ (*geteekend*) GALIMBERTI

„ Te Milaan, den 11den november 1816.

„ Door mij gezien en gecertificeerd,

„ *De luitenant generaal*.

„ (*geteekend*) Graaf PINO.

„ H. M. ontdekte weldra, in den heer *Pergami*, eene geschiktheid, boven zijn tegenwoordig beroep verheven, en, ter vergelding van zijne getrouwe diensten, verhief zij hem trapsgewijze tot den rang van haren schildknaap en daarna tot den post van kamerheer. Zij kende de ongelukken zijner familie en eene lange ondervinding vermeerderde hare achting voor hem. Zij stelde groot belang in zijn lot, verschafte hem eene baronie in Sicilie, versierde hem met verscheiden ridder orders, en deed werkelijk al het geen in hare magt was, ten bewijze, dat zij gevoelig was voor de herhaalde blijken, welke hij, van zijne verknochtheid aan hare persoon en belangen, gedurende den loop van hare lange en vermoeijende reizen, gegeven had. Bij hare terugkomst in Italie, nam zij ook twee zijner broeders en eene zijner zusters in dienst. De heer *Louis Pergami* werd door haar tot haren huisbestuurder gekozen, zijnde de heer *Sicard* naar Engeland terug gekeerd, en de heer *Volatti Pergami*, gewezen onder-prefekt te Cremona, werd controleur harer uitgaven. Zoodanig schijnt de staat der daadzaken betrekkelijk dezen persoon te zijn.

„ De reizen van H. M. hebben eenen zeer uitgestrekten en zeer afwisselenden kring bevat. Van Genua begaf zij zich naar het eiland Elba, van waar zij naar Sicilie overstak. Van daar voer zij de zee over, om zich naar Barbarije te begeven, en bezocht vervolgens Palestina, Jerusalem, Carthago, Utica en Athenen. Zij is in Malta geweest en heeft verscheiden eilanden van den Archipel bezocht. Zij keerde, over *Rhodus* en *Sijracusa*, naar Napels terug, en begaf zich, van laatstgemelde stad, naar Rome. Gedurende den geheelen loop dezer reize verrigte zij een groot aantal goede en menschlievende daden, door welke zij niet alleen de waardigheid van haren hoogen rang gehandhaafd, maar ook de groote vermaardheid staande gehouden heeft van de natie, aan welke zij zoo innerlijk verbonden is. Wij zullen stilzwijgende alle omstandigheden voorbijgaan, welke op de terugkomst van H. M. in Europa gevolgd zijn. Wij zullen slechts zeggen, dat de heer *Pergami* in dienst van H. M. is gebleven, tot aan haar vertrek van St. Omer, waarvan reeds, sedert lang, bijzonderheden opgegeven zijn. Hij had H. M. van Pesaro af verzeld, en had zijne echtgenoote en zijne zusters achtergelaten, doch bij zich hebbende zijne oudste dochter van zeven jaren, welke H. M. had aangenomen, en die zij, uit hoofde van hare buitengewone kunde in eenen zoo teederen ouderdom, zeer beminde. Het belangwekkend kind, door H. M. beschermd, kent volmaakt het Fransch en het Italiaansch, en heeft vrij verre vorderingen in de muzijk, en in andere aangename bekwaamheden gemaakt. Zoodanig is intusschen hare verknochtheid aan haren vader, dat men van haar niet heeft kunnen verkrijgen, dat zij H. M. naar Engeland wilde verzellen, en dat zij verkozen heeft, om met haren vader naar Italie terug te keeren.

De heer *Pergami* heeft eene lengte van 5 voet 11 duim, Engelsche maat, en draagt steeds groote knevels en bakkebaarden; zijne kleur en oogen zijn bruin. Hij heeft een manhaftig en stout, doch tevens zacht voorkomen, en is wel gespierd."

(*Staats en Haarl. Courant.*)

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 15 julij.*

De directeurs der akademi van teeken-, beeldhouw- en bouwkunde te Gent hebben, in de zitting van den 11den dezer maand, de kunstenaars benoemd, welke geroepen zijn, om de stukken, ter mededinging op de aanstaande tentoonstelling, in elk dezer vakken te beoordeelen. Onder de regters, uit verschillend provincien van het Rijk gekozen, bevinden zich, uit onze stad: voor de schilderkunde, de heeren *David*, *Odevaere*, *Paelinck*, *Henri van Assche*, *Cardon* en *Coëne*; voor de beeldhouwkunde, de heeren *David*, *Odevaere*, *Paelinck*, *Henri van Assche*, *Cardon* en *Goës*; voor de beeldhouwkunde, de heeren *Godecharles* en *Reede*, en voor de bouwkunde de heer *Verly*.

Eene der oudste instellingen van ons land, en waarvan de oorsprong, in weerwil van de nasporingen der geleerden, niet bekend is, bestaat nog met luister in de provincie Vlaanderen; Ostende heeft onlangs het schouwspel van eene

mededinging opgeleverd, waarop de maatschappijen van Kortrijk, IJperen en Brugge verschenen zijn; de maatschappij van rederijkers van laatstgemelde stad, drie prijzen behaald hebbende, is door de inwoners van Brugge met de grootste vreugde-betoonigen ontvangen; de militaire muzijk van de 6de afdeeling is haar, tot op eenen grooten afstand van de stad, te gemoet gegaan.

ROTTERDAM, *den 17 julij.*

De Heer *Staatsraad*, Directeur-Generaal der in-en uitgaande regten heeft volgens eene eigenhandige apostille van Zijne Majesteit bepaald, dat de naar de tentoonstelling te Gend van de maand augustus gezonden voorwerpen, door nationale kunstenaars, die buiten 's lands wonen, aan geene regten noch visitatie bij het inkomen en uitvoeren in dit Rijk zullen onderworpen zijn.

Volgens berigten van den Helder worden er thans tot het doen eener reize naar de Oost-Indiën, in gereedheid gebragt het fregat *de Dageraad* en de nieuwe brik *Sirene* om het eskader, onder bevel van den thans nog aldaar zich bevindenden Schout bij nacht *Wolterbeek*, te gaan versterken.

BRUSSEL, *den 17 julij.*

Het godsdienstig halve eeuwfeest is, gisteren, met al den luister, desselfs doel waardig, gevierd geworden.

Ten half elf ure nam, in de kerk van Sinte Gudule, de groote plegtige mis, met muzijk van *Haijdn*, een aanvang. De dienst werd verrigt door den aartsbisschop van Mechelen. Het orchest, dat op eene verhevendheid geplaatst was, telde meer dan honderd muzijkanten en de uitvoering der schoone muzijk van *Haijdn* was, door derzelver ensemble, opmerkensmaardig. De bijzonderheden van de behangsels der kerk te beschrijven zou moeijelijk vallen; het is voldoende te zeggen, dat dezelve even zoo eenvoudig als smaakvol waren.

Ten half twaalf ure begaf zich de processie op marsch; dezelve was zamengesteld uit de geestelijkheid van alle de parochien, gelijk mede uit de broederschappen, onder welke zich die van eenige gemeenten van de voormalige jurisdictie van Brussel, *les Cures* genaamd, bevonden. Eene lange rij jonge maagden versraaide den talrijken stoet, welke door een detachement van de maréchaussée, gevolgd van een detachement huzaren, met de trompetters van dat regement, voorafgegaan werd. In het midden bevond zich een talrijk detachement infanterie, hebbende de zeer fraaije muzijk van dat korps aan het hoofd; de trein werd door een detachement infanterie en een eskadron huzaren gesloten.

In de versiering der straten was overal de beste smaak in acht genomen, en men kan zeggen, dat, op geen tijdstip, de regering en de ingezetenen meer ijver en drift voor de viering van dat feest hebben aan den dag gelegd. In de straat du Lombard, onder anderen, zag men een tempel van den godsdienst, voorgesteld wordende door een schoon standbeeld, houdende in de eene hand het kruis, en in de andere hand een' drinkbeker; aan het benedenste gedeelte van den tempel zag men, aan de zijden, twee andere standbeelden, welke de wapens van Brussel, door den Nederlandschen Leeuw ondersteund worden droegen. Met niet minder voldoening stonden de nieuwsgierigen, zoo voor de fontein op de Houtmarkt, als voor de triumf bogen van de brug St. Michel, de Vlaamsche en Bagijne-poorten stil.

De illuminatien des avonds zijn zeer luisterrijk geweest; onder anderen die van de paleizen des Konings, van den Prins van Oranje, en van de Staten-Generaal, het hotel van den minister voor het publiek onderwijs, het stadhuis, enz. Hetgeen boven al de algemeene bewondering verwekt heeft, was de illuminatie aan den voorgevel van het hof van justitie; dezelve verbeeldde, onder een kolossaal figuur van 80 voet hoogte, de Geregtigheid, houdende in de regterhand den koninklijken degen, en, in de linker, de weegschaal; naast dezelve lag een rustende leeuw, en, aan den anderen kant, de hoorn des overvloeds. De gaz-kolom is geenzins het minste voorwerp der publieke aandacht geweest.

De grootste orde heerschte overal, en, met uitzondering van een kabrielet, welk in de *Allée Verte* omgeslagen is, doch waar door niemand beschadigd is geworden, heeft men van geen ongeval hoegenaamd gehoord.

(*Staats en Rotterd. Courant.*)

DUITSCHLAND.

AKEN, *den 1 julij.*

In deze streken heeft het volgende plaats gehad:

Een jong mensch van 27 jaren, welke zich bij een der aanzienlijkste familien in huis bevond, alwaar hij eene huisselijke bediening bekleedde, had het plan gemaakt, om de dochter des huizes, oud 30 jaren, weduwe van een' staf-officier, en moeder van verscheiden kinderen, te trouwen. Daar hij door haar afgewezen werd, zoo gebruikte hij allerlei listen, om hare toestemming te bekomen, strooide geruchten, zoo over zijne verstandhouding met haar, als anderzins, uit, en bragt het daardoor zoo verre, dat de familie genoodzaakt werd, hem zijn ontslag te geven. Uit hoogmoed en toorn, van zijn geluk verijdeld te zien, besloot hij, zich te wreken, hetgeen hem, helaas, maar al te wel gelukte. Nadat hij zich eenige weken ziek geveinsd had, bad hij schriftelijk, om van de geheele familie afscheid te mogen nemen, hetwelk men hem niet konde weigeren. Toen ook de jonge dame zich, in tegenwoordigheid van verscheiden andere personen, bij hem vervoegd had, en hij met de grootste koelbloedigheid over een en ander met haar had gesproken, en ook hare kinderen met alle vriendelijkheid had gegroet, haalde hij een verborgen pistool voor den dag, waarmede hij haar, die niets kwaads vermoedde, ter nederschoot, en, met een tweede schot, ook zich zelve van het leven beroofde, vóór dat men den tijd had, zich van hem meester te maken.

Te Weimar is onlangs een moordenaar ter dood gebragt, welke een door hem verleid meisje, door haar in eene put te werpen, had doen omkomen. De wijze, hoe de moordenaar ontdekt werd, is vrij merkwaardig. De ongelukkige, namelijk, te vergeefs om het behoud haars levens gebeden hebbende, had, in hare vertwijfeling, den moordenaar in den arm gebeten, zoo dat zij een stuk van diens kleed in den mond hield. Dit stuk gaf aanleiding tot de ontdekking en het tot bekentenis brengen van den booswicht.

BREMEN, *den 11 julij.*

Dokter *Olbers* heeft bewezen, dat de komeet van het jaar 1816, dezelfde is die wij in de jaren 1789, 1795, 1801 en 1805 gezien hebben. Zij loopt in omtrent drie jaren en drie maanden om de zon; hare loopkring gaat niet verder dan tot dien van *Jupiter*; in haar grootste aphelium verwijderdt zij zich niet verder van de zon, dan tweemaal de afstand der aarde. Hare beweging heeft veel overeenkomst met de planeten, en houdt, om zoo te spreken, het midden tusschen planeet en komeet. In 100 jaren doorsnijdt zij 60 maal den loopkring der aarde. Men verwacht haar in het jaar 1822 weder; dan echter zal zij in ons halfrond niet zigtbaar zijn, maar des te glansrijker in het zuidelijke, 26 maal glansrijker dan bij ons in het jaar 1819.

HANOVER, *den 27 junij.*

Zoo men verneemt, zal Z. M. de Koning, omtrent half augustus aanstaande, de reis, uit Engeland, naar het koninkrijk Hanover en deze residentie stad aannemen, en Hoogstdeszelfs duitsche onderdanen, tot het einde der maand september, met zijne tegenwoordigheid vereeren. De alhier in bezetting liggende garde-regementen zullen aanmerkelijk versterkt worden.

WEENEN, *den 4 julij.*

De uit Rusland terugkeerende, zich naar Italie begevende Jesuiten worden alhier zeer wel ontvangen. Het getal dezer paters beliep in het Russische rijk 750, waarvan reeds 400 dat rijk verlaten hebben; terwijl de overigen eene zeer verre reis hebben te doen, daar zij zich, over Siberie, zelfs tot in Kamschatka hadden verspreid. Hunne kollegien telden ieder 30 tot 40, en het talrijkste, te Moskou gevestigd, bestond uit 140 leden.

LUCERN, *den 8 julij.*

De opening van den zwitserschen landdag heeft den 3den dezer alhier met de gewone plegtigheid plaats gehad. De buitenlandsche ministers, welke zich alhier bevinden, waren daarbij tegenwoordig. De president *Ruttiman* wenschte, in zijne aanspraak, Zwitzerland geluk met de rust, welke hetzelve, zoo in- als uitwendig, geniet. Hij maakte daarbij ook melding van de plaats gehad hebbende onlusten te Schafhausen en van de gisting te Zug, als ook van eenige verdeeldheden, welke nog in het kanton Unterwalden voortduren, doch van weinig beteekenis zijn, als voorbijgaande gebeurtenissen, en welke geene gevolgen hebben. De punten der buitenlandsche betrekkingen, welke hij aanhaalde, bepaalden zich alleen tot de regementen in buitenlandschen dienst, tot de stremming van den handel, en tot de geestelijke zaken, wegens de bisdommen *van Constans en Bazel.*

(*Staats Courant.*

FRANKRYK.

PARIJS, *den 3 julij.*

Een inwoner van eene gemeente der Haute-Marne, onlangs, ten gevolge van eenen aanval van beroerte, plotselijk gestorven zijnde weigerde de pastoor der parochie, hem ter aarde te bestellen. Te vergeefs wilde de maire zijn gezag aanwenden, hij kon niets verwerven. Toen deed hij, bij gebrek aan klokken-gelui, de begrafenis van den overledene met trommenslag aankondigen, en alle de inwoners beijverden zich, om dezelve bij te wonen.

den 4 julij.

De zelfsmoord van een jonkman van 23 jaren heeft, zondag ll., de grootste ontsteltenis in eene tot vermaak bestemde plaats, veroorzaakt. Hij beminde hartstogtelijk een jong meisje, dat voor zijne liefde ongevoelig was, en hetzelve met zijnen mede-vrijer op het bal van le Salon de Flore gevonden hebbende, heeft hij zich, in hunne tegenwoordigheid, doodgeschoten.

Een jong kamermeisje zich, eenige maanden geleden, in de zaal der tentoonstelling van schilderijen bevindende, zag, dat een gaauwdief haar een zakje met omtrent 75 franken zoo in goud als in zilver ontroofde; meenende dien dief te grijpen, vatte zij allerongelukkigiijkst eenen jongen Engelschman, dien zij naar de wacht deed brengen, en die weldra erkend werd, in alle opzigten, tot eene dergelijke daad onbekwaam te zijn. Op de aanklagte van eerroof, door den engelschen reiziger gedaan, is het kamermeisje, heden, tot 25 franken boete, honderd franken voor schaden en interesten en in de kosten verwezen.

Den 27sten van de afgeloopene maand, was zekere *Aimée Leclerc* een meisje van achtien jaren, ten negen ure des avonds, bezig met aan het benedenste gedeelte der kaden water te scheppen, toen zij een gekerm hoorde, dat van den kant der rivier kwam; zij wierp zich in het water, om eene schuit te bereiken, naast welke eene vrouw op het punt was van te verdrinken. Door den heer *Antoine Grosquinin* geholpen, gelukte het haar, die vrouw te redden. Men is aan beide lof verschuldigd, doch vooral aan *Aimée Leclerc*, welke, niet kunnende zwemmen, haar leven gewaagd heeft, om die vrouw, aan het gevaar, hetwelk haar bedreigde, te ontrukken.

den 10 julij.

De heer *Gomez*, koopman te Bayonne, heeft middel gevonden, om de rekenkunst zoodanig te volmaken, dat zijne methode eene, voor hem, onbekende snelheid en naauwkeurigheid oplevert. Hij heeft, volgens die methode, verscheiden zeer moeijelijke rekenkundige voorstellen door de kweekelingen van den vermaarden abt *Sicard* doen oplossen. Eene zeer schitterende vergadering heeft deze zitting bijgewoond. Men zag bij dezelve verscheiden leden van het instituut en de voornaamste leden van den raad van administratie der maatschappij tot het mutueel onderwijs van Parijs. Deze maatschappij aan welke de heer *Gomez* een werkje heeft opgedragen, waarin zijne methode bij uitnemendheid wel ontwikkeld is, heeft hem, in hoedanigheid van corresponderend lid, in derzelver boezem toegelaten.

den 13 julij.

De amortisatie-kas bezit thans reeds 16,165,844 fr. jaarlijksche renten.

Bij gelegenheid van eene petitie van de inwoners van het steedje Cogelin, in het zuiden van Frankrijk, strekkende ten betooge, dat zij niet zijn aangevuurd geworden door een besturend committé, om aan Z. M. den Koning hunne droefheid te betuigen, wegens den dood van den Hertog van Berry, zijn de deliberatien van de Gedeputeerden vrij ernstig geweest. De commissie wilde de petitie ter zijde leggen, doch de Liberalen meenden, dat dergelijke petitien het bestaan van het onzigtbaar gouvernement en van een besturend committé eer bevestigden, dan tegenspraken, en de heer *Perier*, kwam terug op de beschuldiging van den heer *Clausel de Cousserguet*, welke den Hertog *Decazes* had aangeklaagd als medeschuldig aan den gepleegden moord van den Vorst; zich beklagende, dat deze zaak, welke zoo veel geruchts had gemaakt, aan den spijker bleef hangen. Hij werd daarin door andere Liberalen ondersteund, en de heer *Constant* meende, dat de aanklager zijne aanklagt moest intrekken, of nader met dezelve voor den dag komen. De heer *Clausel* heeft daarop het woord opgevat en betoogd, dat hij zijne aanklagt zoude regtvaardigen *na de tegenwoordige bijeenkomst* der Kamer; eendeels, om dat hij de tegenwoordige Kamer niet geschikt rekende, om aan dezelve zijne gronden opeteleggen; anderdeels, om dat hij tijd noodig had, om zijne bewijzen bijeen te zamelen. Zonderling was het einde van zijne redevoering, waarbij hij betoogde, dat deze Kamer gaarne van deze gelegenheid zoude gebruik maken, om op nieuw, zoo binnen als buiten dezelve, zaad van tweedragt te strooijen;--waarop alle de Liberalen hem toevoegden, dat, indien men zaad van tweedragt ten dezen had gestrooid, zulks aan hem alleen moest worden toegeschreven.

De redevoering van den Minister *Pasquier* was aanmerkelijk; hij meende, dat de heer *Clausel* wel is waar eenen Minister konde beschuldigen, maar deze beschuldiging langs een constitutionelen weg vervolgen; dat daar de genoemde Gedeputeerde deze vervolging naliet, de beschuldiging in *deze Kamer* verviel en zulks wel alleen door de verklaring van den Gedeputeerden, dat hij niet gezind was zijne aanklagt te vervolgen. De Liberalen hebben zich zeer beklaagd, dat de

(*Het vervolg in het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 23sten DECEMBER, 1820.

(*Vervolg der Courant.*)

Ministers, welke eenmaal met *Decazes* in het bewind hebben gezeten, en met hem verantwoordelijk zijn geweest voor de daden van het Ministerie in het algemeen, nu konden toestemmen, om eene beschuldiging van dergelijken aard, voor het oog der natie, op deszelfs hoofd te doen rusten; doch na vele levendige woordenwisselingen, hebben de Ministers de bovenhand behouden en zijn de beraadslagingen gesloten, in den zin der Anti-liberalen, zonder dat men de petitie in aanmerking heeft genomen.

Het Hof van cassatie heeft na eene langdurige beraadslaging bepaald, dat de zaak tegen den Raadsheer *Madier Montjau*, van Nimes, welke de bekende petitie heeft ingeleverd, niet met geslotene deuren, maar in het openbaar zal worden behandeld. De rapporteur heeft betoogd, dat de genoemde raadsheer in het geval was, om te kunnen worden gecensureerd, en daarop heeft het Hof besloten, om hem in persoon te dagvaarden tegen den 7 November aanstaande, ten einde te antwoorden op zoodanige vragen, als hem van wegen het openbaar Ministerie zullen worden voorgelegd.

De heer *Bartolomo Bergami* is van hier naar Rome vertrokken.

den 13 julï.

De heer *Beaublé*, voormalige graveur des Konings, heeft eene onderneming gedaan, welke de goedkeuring van alle letterkundigen der bekende wereld zal wegdragen. In achttien afleveringen, ieder van tien bladen, zal hij uitgeven een volledig alphabet van alle de volken en van alle de talen, zoo doode als levendige. Deze onderneming, door verscheiden geleerden bestuurd, wordt met de grootste zorgvuldigheid ten uitvoer gebragt. De tweede aflevering, welke thans het licht ziet, bevat het arabisch, het tartaarsch, het sanskritiesch, het engelsch en het hoogduitsch. Men is van oordeel, dat die verzameling, de volledigste, dit ooit het licht heeft gezien, alle aanmoediging verdient.

De persoon van *Bergami*, waarover tegenwoordig in het engelsch parlement zoo druk gehandeld wordt, is tegenwoordig binnen deze stad; hij is, nog zeer kort geleden, in eene balkon in de Opera-Buffa gezien. Men zegt, dat deze man, alvorens bij de Koningin *Carolina* in dienst te treden, eenvoudig postillon geweest is. Hij is kenbaar aan de ontzaggelijke groote favorieten of bakkebaarden en aan de zware knevels, welke, van zijn geheel aangezigt, bijna niets dan den neus te zien overlaten.

Brieven van Rome melden, dat de heer *Thomas Bernetti* tot Gouverneur dier stad benoemd is; dat men aan de heiligverklaring van twee Jacobiter munnikken arbeidt, welke, in 1793, in Tonkin, den marteldood hebben ondergaan; dat een Turk, te Brindizium, katholijk geworden is, en dat deszelfs zonen het kleed van den heiligen *Dominicus*, te Frani, hebben aangenomen.

Wij hebben eindelijk de eerste tijdingen der reis van den heer *Lebrun* uit Griekenland ontvangen. Deszelfs brief dagteekent van Hijdri, enige uren van Athenen gelegen, van den 28sten mei. De vermaarde auteur van *Maria Stuart* zou, den 29sten, in de stad Athenen aankomen en twee zijner vrienden aldaar ontmoeten. Dáár hebben de reizigers hunne bijeenkomst bepaald, ten einde gezamelijk het klassieke land der letteren, kunsten en der vrijheid te bezoeken. De heer *Lebrun* meldt niets van *Ali*-pacha, maar kondigt aan, dat hij een' brief uit Athenen zal schrijven, die nu welhaast moet aankomen.

Met berigten van Palma, hoofdstad van het eiland Mayorka, vernemen wij, dat de fransche consul te Mahon aan de Junta van gezondheid vier personen heeft geleverd, die, te Tanger, met de ergste soort van pest ingeënt zijn, en welke zich aangeboden hebben, om de verpesten te hulp te komen. Men heeft er oogenblikkelijk twee van naar Aarta en twee anderen naar San-Servera gezonden. De opzigter van het kordon heeft van hun vertrek advies bekomen en is uitgenoodigd geworden, om hun kleederen en het noodige geld voor hunne reis en voor hunne behoeften te leveren. De taak, welke deze vier ingeënte lieden, boven en behalve alle andere zorgen, op zich nemen, is voornamelijk die van de lijken te begraven.

den 14 julï.

Brieven van Rio Janeiro van eene jonge dagteekening melden, dat de indiaansche natie der *Ninuans*, de zaak van *Artigas* verlaten hebbende, den wensch te kennen had gegeven, om onder de portugeesche heerschappij over te gaan; en dat zij haren cacique of opperhoofd *Rondeau* den last opgedragen had, om in haren naam den eed van getrouwheid aan den Koning van Brazilië af te leggen. De eed aflegging had plaats te Bragança, zijnde het hoofd-kwartier van het portugeesche leger, en wel den 3den maart ll., de akte werd daarvan opgemaakt, en met de hand van gemeld opperhoofd gemerkt.

Den 28sten maart, heeft een korps van 400 man, onder kommando van *Fructuosa Ribeiro*, de partij van *Artigas* verlaten en is onder de vanen van Z. Allergetr. Maj. overgegaan, hebbende hetzelve zich met het Portugeesche leger onder kommando van den opperbevelhebber *Lecor* vereenigd.

den 15 julï.

Men verwacht, dat de Kamer der gedeputeerden niet weder zal bijeenkomen, dan om 's Konings ordonnantie, aangaande de sluiting van de zitting, aan te hooren; welke sluiting niet kan plaats hebben voor dat de beraadslagingen in de Kamer der pairs, omtrent de voorgedragene wetten, zijn afgeloopen. Vele der gedeputeerden zijn reeds naar hunne woonplaat en vertrokken en de liberale dagbladen maken van tijd tot tijd gewag van het vererend onthaal, 't welk die van hunne partij in hunne departementen ontvangen.

Deze laatste zitting is intusschen nog belangrijk geweest, uit hoofde der ingeleverde petitien. Eene derzelve was geteekend door moeders, echtgenooten en kinderen van een aantal protestanten, welke den 18, 21 en 27 julï, 1 en 19 Augustus en in den nacht van den 16 en 17 October 1815 binnen de muren der stad Nimes, op eene jammerlijke wijze, zijn vermoord geworden. Zij verlangen in dezelve, dat het openbaar Ministerie door den Minister van justitie moge worden gelast, om de moordenaaren, welke nog op den huidigen dag vreedzaam in de gezegde stad rondwandelen, en als het ware de droefheid der overgeblevenen bespotten, regterlijk te vervolgen. De rapporteur, de heer *Sappey*, heeft gemeend, dat, daar het handhaven van regt en geregtigheid steeds een der hoogste voorregten is geweest van de grootste Koningen, deze petitie behoorde te worden gezonden naar den Minister van justitie, om daarvan het noodige gebruik te kunnen maken. De rapporteur heeft een zwart tafereel opgehangen van de gepleegde gruwelen; van de baldadigheid, waarmede de slagtoffers uit de armen der hunne zijn gerukt; de wreedheid, waarmede zij in derzelver tegenwoordigheid zijn vermoord; de hoon en smaad, waaraan hunne lijken zijn blootgesteld geworden; hij voegde daarbij, dat alle deze gruwelen door het allerlaagst gemeen zijn gepleegd, onder aanroeping der eerbiedwaardigste en doorluchtigste namen; en dat dit eene nieuwe heiligschennis was, welke niet ongestraft mogt worden gelaten. De Kamer heeft het rapport met de uiterste stilte aangehoord; niemand der Anti-liberalen heeft 'er het woord op gevraagd; de voordragt van de commissie is alzoo aangenomen geworden.

Vervolgens is rapport uitgebragt over eene petitie van eenen grondbezitter, uit het departement van de Seine et Marne, zich beklagende, dat de Bisschop van Meaux rondgaande brieven afzendt aan zijne onderhorigen, waarin hij spreekt van goederen, aan de geestelijkheid ontweldigd en nog onverkocht, en waarin hij de pastoren gelast, om berigten intewinnen omtrent de denkwijze van alle personen, welke, in het departement, met hoog gezag zijn bekleed, alsmede van de vrederegters, Maires, Adjunct-maires en Notarissen, ten einde hem die berigten te doen toekomen, besluitende, dat dergelijk eene handelwijze van wegen de geestelijkheid, onder een constitutioneel bestuur, ongeoorloofd is. De commissie meende, dat de rekwestrant den inhoud dier brieven kwalijk begrepen had; en dat men niet konde veronderstellen, dat de bedienaar van eenen godsdienst, welke niets dan vrede ademt, tweedragt zoude willen stichten, met eene der voornaamste bepalingen van het charter openlijk aanterandten; zij stelde voor, om de petitie ter zijde te leggen. De gedeputeerde Bogne de Faije was van een ander gevoelen. Hij begreep, dat, daar de geestelijkheid geene orde meer in den staat was, zij als zoodanig geene goederen konde bezitten, en dat, indien er nog onverkochte domeinen waren, dezelve aan den staat behoorden; hij beschouwde de aanschrijvingen in verband met zekere catechismussen, welke men ten platten lande verbreidde, en die de betaling der tienden, als allernoodigst en nuttigst voorstellen; met de bekende schriften van de voornaamste der Anti-liberalen, strekkende, om den stand der zaken, zoo 'anig als die voor de revolutie was, het koste wat het wille, te herstellen. Hij betoogde, dat als men dergelijke zaken zoo nabij de hoofdstad zag gebeuren, men ligtelijk konde bespiten, hoe het in verwijderde departementen toeging; hij beschouwde dusdanige pogingen, om de belangen der revolutie, thans geheiligd door eene grondwet, te verkrachten, als noodlottig; hij vertrouwde veel op de wijsheid des Konings en de stilzwijgende, doch ontzaggelijke houding der natie, doch meende tevens, dat er veel krachts noodig zoude zijn, om eenen afgrond, welke men door dergelijke pogingen tracht te openen, te vermijden. Hij stemde voor de opzending van de petitie aan den Minister van binnenlandsche zaken. De vergadering heeft zich echter geenzins met zijn gevoelen vereenigd en de voordragt van de commissie is aangenomen.

Gisteren heeft het cour-d'assises, voor de vijfde maal sedert twee maanden, den heer *Bouquet Deschamps*, drie en twintig jaren oud, wegens het schrijven van oproerige geschriften veroordeeld. Thans is hij tot vijf jaren gevangenis straf en in 4000 franken boete verwezen.

Op gisteren is, voor het hof van cassatie, eene zaak in cas van *betoovering* bepleit, na eerstelijk de correctionele regtbank van Bayeux en daarna het Koninklijk geregtshof te Caen te hebben bezig gehouden. Het pleidooi van den heer *Loiseau*, advokaat van den eischer, bragt vrij vreemde zaken aan den dag. de toveres, zekere vrouw *Basjardin*, spinster van haar ambacht, en zekere *Lerebourg*, een dorps dokter, hadden wel den door hen bedrogene niet veel geld afgehaald, dewijl zij slechts vijf franken en eenige zakken aardappelen hadden bekomen, maar zij hadden den man, zekeren *Michi l Palos*, op meer dan op 250 a 300 franken kosten gejaagd, die hij, zoo in het heen en weder reizen, als voor andere zaken, om de tooverij te begunstigen of te doen gelukken, had uitgegeven. Deze tooverij bestond in niets minder, dan om aan de zieke vrouw van *Michiel Palos*, van welke deze veel werk maakte, de gezondheid weder te geven. Vrouw *Basjardin* had daarenboven den voormelden *Palos* zoo verre weten te bepraten, dat hij met haar, om de tooverij te beter te doen gelukken, en uit loutere liefde voor zijne vrouw, bij herhaling ongeoorloofde gemeenschap hield.

De tooveres en haar medepligtige zijn tot één jaar gevangenisstraf en 50 franken boeten verwezen.

Gisteren avond hebben de koopvrouwen van de markt S. Agnes, en anderen zich naar de Pont-Neuf begeven, en hebben, ter gelegenheid van den dag van Sint-Hendrik, eene kroon op het hoofd van het standbeeld van *Hendrik IV* geplaatst. Zulks is eene hulde, welke het haar aangenaam is, jaarlijks aan den goeden Koning en deszelfs doorluchtige afstammelingen te bewijzen.

Eergisteren sleepte de heer *M.....* zijne achttien jarige dochter bij de haren, door de straat de l' Odeon. Volgens de geruchten, welke desaangaande in omloop waren, zou dit meisje haars vaders gramschap op zich geladen hebben, uit hoofde dat zij voorslagen van hem, die wij niet durven herhalen, met afgrijzen zou hebben afgeslagen. Men verzekert, dat de heer *M.....* gisteren gevat is.

Mejuffr. *Montansier*, die zoo bekend is, uit hoofde, dat zij meestal directie over schouwburgen gevoerd en op zekeren tijd alle de tooneelen van Parijs, onder haar opzigt gehad heeft, is, gisteren morgen, in den ouderdom van 90 jaren, overleden.

De vereenigde sectien van het koninklijk geregtshof van Lijon houden zich tegenwoordig bezig met het zonderlingste proces, dat misschien ooit bestaan heeft: In hetzelve komt dubbelde *bigamie* voor; twee der echtelingen zijn ter goeder trouw en roepen de burgerlijke gevolgen hunner huwelijken voor zich en voor hunne kinderen in. Deze laatste betwisten elkander de wettigheid hunner geboorte; een der vrouwen, thans op nieuw getrouwd, komt met haren laatsten man op, en deze vragen gezamenlijk kosten en intresten van hunne kinderen zeggende, dat zij bedrogen zijn geworden en in hunne eer lijden. Behalve alle deze zonderlingheden, levert deze zaak nog eene menigte ongerijmdheden in derzelver bijzonderheden op.

Een protestantsche geestelijke te Rome heeft aan verscheiden zijner de Rijn oevers bewonende vrienden geschreven, dat de Paus den protestanten toegestaan had, om hunnen eeredienst openlijk, te Rome, in eene opene kerk te mogen vieren, en dat zij inddaad reeds het H. avondmaal aldaar gevierd hadden. De predikant eindigt zijnen brief met groote loftuitingen over de verdraagzaamheid des Heil. Vaders.

STRAASBURG, *den 9 julï.*

Te Lyon was, drie eeuwen geleden, op de rots van Bourgneuf, een standbeeld van *Jan Cleberg*, van Neurenberg, opgerigt, ter nagedachtenis van de menigvuldige weldaden, waarmede hij de stad Lyon, alwaar hij zich met der

woon had nedergezet, had overladen. Dit gedenkstuk is, in later tijd, steeds onder den naam van *de Man van de rots* bekend geweest. Op de stads registers had men aan *Jan Cleberg* den bijnaam van den *Goeden Duitscher* gegeven. *François I* vereerde hem met zijn vertrouwen en droeg hem de verzorging zijner belangen op. Gedurende den hongersnood, welke, in 1531, Frankrijk in wanhoop dompelde, stichtte hij het groote stads gasthuis. Hij werd vervolgens tot raadslid der stad Lyon benoemd. Het verloop der tijden heeft zijnen naam doen vergeten, maar het aandenken aan den *Goeden Duitscher* is in wezen gebleven. De klasse der ambachtslieden heeft onlangs het gedenkstuk, dat voor een' van derzelver voornaamste weldoeners was opgerigt, op nieuw daargesteld. De plegtigheid daartoe heeft, op Sint-Jansdag, den 24sten juni, met groote pracht, plaats gehad. Van des morgens af, werd het beeld van *Jan Cleberg*, onder het slaan der trommels en het spelen der muzijk, in alle de wijken der stad rondgedragen. Een talrijke stoet verzelde hem, en de ridders van dit aardig feest waren alle in een zeer net uniform gekleed. Eene tallooze menigte volgde den stoet, of stond ter plaatse, waar dezelve langs trok. In den namiddag werd *Jan Cleberg*, in militaire kleeding, den helm met de vederbos op het hoofd hebbende, op zijne rots geplaatst. In de regterhand houdt hij een' hell baard, en, in de linkerhand, eene geldbeurs, ten zinnebeeld van de giften, welke hij, bij zijn leven, niet ophield den ongelukkigen te doen.

(*Staats en Haarl. Courant.*

ITALIE.

MODENA, *den* 31 *juni*.

Het dagblad dezer stad *il Messaggier Modenense*, van den 21sten dezer, behelst eenen brief van den beroemden reiziger ridder *Fredtani*, geschreven op de ruïnen van den tempel van *Jupiter Ammon*, in de woestijn van Barka, den 30sten maart 1820, van den volgenden inhoud: „Na eene moeijelijke en gevaarvolle reis van 16 dagen, ben ik eindelijk bij het beroemdste gedenkstuk der oudheid, zijnde anderhalve mijl van Schiwah, op 29° 22′ noordelijke breedte gelegen, aangekomen. Sedert *Alexander den grooten* was hier slechts een Europeaan geweest, met name *Harnemann*. De stad Schiwah heeft slechts geringen tegenstand aan de troepen van den pacha van Egijpte geboden; zij heeft zich op eervolle voorwaarden overgegeven en, van gemelden pacha, tegen betaling van eene jaarlijksche schatting, hare onafhankelijkheid bedongen."

Volgens berigten uit Egijpte, tracht de onderkoning aldaar de zijdeteelt in te voeren. Dewijl de eijeren der zij-wurmen echter aldaar eerder uitgebroeid zijn, dan de moerbezien bloeijen, zoo doet de onderkoning de eijeren in koele plaatsen leggen, tot dat de moerbezienboomen bladen krijgen. Reeds meer dan 800 landlieden zijn, van den Libanon, te Alexandrie aangekomen, om die boomen te verzorgen.

(*Staats Courant.*

RUSLAND.

PETERSBURG, *den* 14 *junij*.

Er wordt alhier, door middel van deelneming, bij wijze van actien, eene diligence aangelegd, welke geregeld tusschen Petersburg en Moskou zal rijden, zijnde 104 duitsche mijlen van elkander gelegen. Dien weg zal men in 4 maal 24 uren afleggen, waaronder ook het oponthoud voor de maaltijden der passagiers begrepen is. Elke plaats binnen de wagen zal 95 roebels, en boven op dezelve, 50 roebels kosten. Dit wagenveer is, uit hoofde van de groote gemeenschap tusschen de beide hoofdsteden, van groot nut voor het publiek; gelijk de stoomvaartuigen, welke, reeds sedert eenige jaren, van hier naar Kroonstad en terug, dagelijks op bepaalde uren, varen, zoo wel voor den vervoer van goederen, als voor passagiers, een uitgestrekt nut en gemak waarborgen.

(*Staats Courant.*

MENGELINGEN.

DE LIEFDE.

Waarom moet een meisje bloozen
Als zij 't woordje liefde hoort?
Waarom moet zij kunstig veinzen
Als de liefde haar bekoort?

Is de liefde dan onëdel?
Is ze een grove, lage drift,
Die den grooten mensch vernedert?
Voor de wijsheid tegengift?

Waarlijk hij, die dit kan wanen,
Kende nooit haar reine kracht;
En der wellust heeft hij steeds
In der liefde naam gebragt.

Zuivre, waare, trouwe liefde,
Is een rijke gaaf van God;
Die den mensch verheft, veradelt,
Meer geschikt maakt voor zijn lot.

Zij ontwikkelt edle krachten,
Die nog sluimerden in 't hart;
Maakt het minder eigenzoekend,
Minder in zijn drift verward.

't Iedel, kort genot der zinnen
Is haar oorsprong, noch haar doel;
't Zijn de zielen die beminnen;
Stoflijk spreekt dit zielsgevoel.

Gloeit zij schuldloos in den boezem,
Spreekt zij in een smachtend oog,
Heft zij, bij bezielde kusfen,
't Stil genietend hart omhoog;

Hemelgeesten zien dan vrolijk
Zulk een lievend menschen-paar,
's Levens zorgen, 's levens vreugde,
Teder deelen met elkaêr;

Zien het al de bloemen plukken
Die 'er geuren voor zijn voet;
En voldaan met zijn bestemming
Worden wat het worden moet.

Waarom zou dan 't meisjen bloozen,
Als zij rein onschuldig mint,
En haar hart, haar lot, haar aanzijn,
Aan een' edlen man verbindt?

Bond meer waare liefde op aarde
't Lot der menschen — niet haar schijn,
Hoe veel rozen zouden geuren
Daar nu niet dan doren zijn!

E. M. POST.

MAURERLIED.

Blumen blühen, Palmen grünen
Blüthen taumeln in den Wein
Brüder laszt uns mit den Bienen
Freudesammelnd fröhlich seijn.
Weisheit segne, Freude weihe
Unsers Bundes Lehren ein,
Brüder schwört den Eid der Treue,
Schwört der Lehre treu zu seijn!

Folgt des Herzens reinstem Triebe,
Der euch an die Freude band,
Drükt mit warmer Bruderliebe
Brüder eures Nächsten Hand!
In der Weisheit Folgereihe
Schlosz die Gottheit jeden ein,
Brüder schwört den Eid der Treue,
Schwört der Liebe treu zu seijn!

Stützt den müden Greis am Stabe,
Lenkt des Unerfahrnen Schritt,
Theilt dem Dulder Trost und Haabe,
Dem Gefallnen Hülfe mit!
Auch die Thräne sanfter Reue
Weiht das Herz der Tugend ein.
Brüder schwört den Eid der Treue,
Schwört der Tugend treu zu seijn!

Wahrheit Brüder nur zernichtet
Was der Wahn im Dunkeln säet
An Altären ihr errichtet,
Weil die Gottheit wenn ihr fleht.
Prüft, desz sich die Gottheit freue,
Wahrheit euren Söhnen ein.
Brüder schwört den Eid der Treue,
Schwört der Wahrheit treu zu seijn!

Fühlt dem Schöpfer gleich Erbarmen,
Tröstet, wenn die Unschuld weint,
Helft Verfolgten, liebt den Armen,
Werdet des Verlasznen Freund!
Freundschaft Brüder, Freundschaft weihe
Unser Herz dem Himmel ein.
Brüder schwört den Eid der Treue,
Schwört der Freundschaft treu zu seijn!

Adriaan in de put.

Hoe komt gij in de put? dus riep men overluid.
Hoe komt ge aan 't ongeluk, onnoozle Adriaan?
Hoe is dat werk toch toegegaan?
Ei! riep hij, laat dat vragen staan
En helpt er mij maar schielijk uit.

D....... en zijn paard.

D....... zegt altijd, mijn paard en ik:
Al schijnt dit zoo wat vreemd te staan,
't Heeft mijns bedunkens goeden schik:
Het paard moet voor den ezel gaan.

P. . . . .

Bekendmaking.

DE hoofd-directie van financien zal op maandag den 25sten december 1820, aan de minst inschrijvenden, aanbesteden de levering van

600 leggers arak,

onder de navolgende bepalingen.

De arak moet zijn *tweede soort*, welke moet worden afgeleverd bij leggers van 388 kannen, en zal niet worden aangenomen, wanneer die van mindere kwaliteit of door de pakhuismeesters afgekeurd is.

Het vaatwerk voor de arak zal aan den aannemer geleverd worden.

Een ieder zal aan deze inschrijving kunnen deel nemen, voor zoodanige hoeveelheden als hij genegen is, echter voor niet minder dan 25 leggers, wordende de aflevering gevorderd te Batavia tot 400, en te Sourabaija tot 200 leggers, waar naar de aannemers zich zullen kunnen regelen.

De levering zal moeten beginnen van het tijdstip, dat de aannemers van de residenten van Batavia en Sourabaija kennis zullen hebben gekregen, dat hun de leverantie is gegund, en moeten zijn afgeloopen voor of uiterlijk met ultimo april 1821.

Ingeval de aannemer ingebreke mogt blijven, aan zijne verpligtingen te voldoen, zal het ontbrekende voor zijne rekening worden ingekocht.

De aannemer zal voor de naarkoming zijner aanneming, voldoende zekerheid ten genoege van de respective residenten moeten stellen.

Dadelijk, na dat de inschrijving zal zijn goedgekeurd, zal aan de aannemers drie vierde van de som der inschrijving worden vooruit betaald. Na den afloop der geheele leverantie zal het resterende worden vereffend.

Een ieder, welke genegen is, in deze leverantie te deelen, zal zijn inschrijvingsbiljet voor of uiterlijk op den 25sten december 1820, aan de residentie kantoren van Batavia of Sourabaija moeten inzenden, hetwelk zal moeten bevatten:

naauwkeurige opgave van de hoegrootheid der inschrijving;
den prijs voor ieder legger arak.

Zullende ten opgemelden dage ook de inschrijvingen in persoon worden ontvangen, mitsgaders de aangebodene zekerheid.

BATAVIA, *den* 4 *december* 1820.

De hoofd-directie van financien.
Ter ordonnantie van dezelve.
De secretaris.
DUIJVENE.

Advertentie.

AANGEZIEN nog vele der land eigenaren in de ommelanden dezer residentie achterlijk zijn gebleven, met de inzending der zielsbeschrijving voor 1820, worden dezelven daartoe bij deze aangemaand en hun ten ernstigste aanbevolen, om dezelve uiterlijk voor ultimo dezer intezenden, aan den assistent resident voor de politie der ommelanden; zullende tegens diegene welke verder ingebreken blijven, de wettelijke bepalingen stiptelijk worden gehandhaaft.

Batavia, *den* 11*den dec.* 1820.

De resident.
J. DE BRUIJN.

Advertentie.

DE resident van Batavia, als daartoe geautoriseerd bij resolutie van de Hooge Regering van den 5den dezer, brengt hiermede ter kennis van de ingezetenen, het onderstaande *Reglement op het verhuren van paarden en rijtuigen, en op het rijden der rijtuigen in het algemeen, te Batavia*, met waarschuwing dat van en met den 1sten januari 1821, aan al de daarbij voorkomende pœnaliteiten en bepalingen stiptelijk de hand zal worden gehouden.

REGLEMENT op het verhuren van paarden en rijtuigen, en op het rijden der rijtuigen in het algemeen, te Batavia.

Art. 1. Het wordt aan een ieder vrij gelaten, rijtuigen en paarden te verhuren onder de bepalingen bij dit reglement voorkomende, na daartoe alvorens verkregen te hebben eene schriftelijke vergunning van den resident. Wie zonder eene zoodanige vergunning het bedrijf van wagenverhuurder uitoefent, zal verbeuren eene boete van *een honderd* gulden.

Art. 2. Alle verhuurders van wagens en paarden staan, in zaken hun bedrijf aangaande,

onder het onmiddelijk opzigt van den reſident, voor wien ook alle overtredingen der bepalingen, in dit reglement voorkomende, zullen worden gebragt.

Art. 3. Diegenen welke reeds op dit oogenblik permiſſien tot het houden van wagen-verhuurderijen bezitten, zullen verpligt zijn zich van eene vergunning als in het 1ſte artikel is vermeld, binnen veertien dagen na de afkondiging dezes, te voorzien, ſub pœne van anders te zullen vervallen in eene boete van *een honderd* gulden.

Art. 4. Tot het verkrijgen van eene zoodanige vergunning, zal aan den reſident naauwkeurig moeten worden opgegeven het aantal paarden en rijtuigen, welk de verzoeker in den loop van het jaar tot gemeld einde wil aanhouden. Voor ieder paard of rijtuig, dat boven die opgave wordt aangehouden of verhuurd, zal worden verbeurd eene boete van *een honderd* gulden, telken reize dat zulks ontdekt wordt.

Indien echter, na een conſent verkregen te hebben, de houder het daarin bepaalde aantal paarden en rijtuigen wenscht te vermeerderen, zal hij daartoe nader verzoek aan den reſident moeten doen, op dat de eerst verkregene vergunning zoude kunnen veranderd worden.

Art. 5. De reſident zal, zoo dikwijls hij zulks verkiest, door iemand van zijnentwege kunnen doen opnemen de wagens, rijtuigen en paarden, welke door de verhuurders worden aangehouden.

Art. 6. Van het uitreiken der bovengemelde permiſſien zal ten kantore van den reſident naauwkeurige aanteekening moeten worden gehouden, ten einde te ſtrekken tot contrôle op de heffing der belasting op de paarden en rijtuigen, in den aanſlag van welke de verhuurders derzelven zullen gequotiſeerd worden, naar het deswege bepaalde op de heffing van voorſchreven belasting.

Art. 7. Iemand de vergunning in art. 1 vermeld verkregen hebbende, zal verpligt zijn voor zijne woning op eene zigtbare wijze te doen hangen een *bord*, waarop met groote letters geſchreven zal moeten zijn: „ *Wagen en Paarden Verhuurderij*," en zulks op eene boete van *vijf en twintig* gulden, te verbeuren telken reize dat aan dit artikel niet wordt voldaan.

Art. 8. Geene wagens of rijtuigen zullen mogen verhuurd worden, dan na alvorens bij de politie met een zeker merk gebrand te zijn, welk merk tweemaal jaarlijks zal moeten vernieuwd worden, bij welke gelegenheid met zorg zal worden nagezien en onderzocht, of de paarden, rijtuigen en tuigen die de wagen-verhuurder in zijn etabliſſement bezit, zich in zoodanigen goeden ſtaat bevinden, als voor de veiligheid en het gerief van het publiek noodzakelijk zijn. Rijtuigen, niet aan dit vereischte beantwoordende, zullen niet mogen gebrand, veel minder gebruikt worden.

Daarenboven zal elk rijtuig op de drie paneelen een duidelijk zigtbaar nummer moeten voeren, hetwelk op een wit vak met zwart geſchilderd zal worden, elke cijfferletter ter grootte van vijf duimen. In de uittereiken permiſſien zullen worden bekend geſteld de nummers van al de rijtuigen welke mogen worden gehouden, en de reſident zal daarvan almede een doorloopend register doen houden in zijn kantoor.

Art. 9. Een wagen-verhuurder ongebrande of ongenummerde rijtuigen aanhoudende, dan wel de nummers of merken eigenmagtelijk veranderende, zal telken reize verbeuren eene boete van *een honderd* gulden.

Art. 10. Een wagen verhuurder een of meer zoodanig genummerde en gebrande rijtuigen willende verkoopen, overdoen, dan wel voor zekeren tijd in gebruik afſtaan, zal daarvan vooraf aan den reſident kennis moeten geven, op dat dit in het register kunne worden bekend geſteld, ſub pœne van, dien contrarie handelende, te zullen verbeuren eene boete van *een honderd* gulden voor elk rijtuig, waarover, zonder die kennisgave, alzoo wordt beſchikt.

Bij ſterfgeval van eenen verhuurder van paarden en rijtuigen, zullen zijne boedelredderaars onder dezelfde verpligting liggen.

Art. 11. Wanneer zoodanige rijtuigen in het bezit komen van perſonen die dezelve niet verhuren, maar voor eigen gebruik aanhouden, zal de reſident het merk en nummer daarvan doen afnemen, en dezelve op het register doen afſchrijven.

Art. 12. Zoogenaamde boerenwagens behoeven niet gemerkt noch genummerd te worden.

Art. 13. De rijtuigen en paarden kunnen gehuurd worden voor eenen geheelen, dan wel voor eenen halven dag, naar verkiezing der huurders.

Art. 14. Voor eenen geheelen dag zal worden gerekend van des morgens zeven uren tot middernacht, met eene tusſchenpozing van twee uren voor het verſpannen der paarden; en voor eenen halven dag van 's morgens zeven tot des achtermiddags drie uren, dan wel, van vijf uren des achtermiddags tot des nachts twaalf uren.

Art. 15. Het volgende tarief wordt bepaald voor het huren van paarden of rijtuigen, binnen de limieten der ſtad en voorſteden, of het noorderkwartier.

Voor een phaëton of rijtuig met *twee* banken of vier zitplaatſen, met *vier* paarden beſpannen, dan wel voor *vier* paarden alleen:

Voor eenen geheelen dag . . . . *f* 16.
Voor eenen halven dag . . . . . - 8.

Voor een rijtuig met *een* bank of *twee* zitplaatſen, met *vier* paarden beſpannen:

Voor eenen geheelen dag . . . . *f* 14.
Voor eenen halven dag . . . . . - 7.

Voor een rijtuig met *een* bank of *twee* zitplaatſen met *twee* paarden beſpannen, of wel voor *twee* paarden alleen:

Voor eenen geheelen dag . . . . *f* 7.
Voor eenen halven dag . . . . . - 3½.
Voor een boeren-wagen met *vier* paarden - 7.
Voor een boeren-wagen met *twee* paarden - 3½.

Omtrent bendies of chaiſen met *een* paard beſpannen, als mede omtrent rijpaarden, wordt aan den huurder en verhuurder overgelaten, om in minnelijke ſchikking te treden.

Bij het huren van een rijtuig met *vier* of *twee* paarden, voor eenen geheelen dag, zal de verhuurder verpligt zijn, éénmaal van paarden te doen verwisſelen, op verbeurte van de huurpenningen.

Art. 16. Buiten de limieten der ſtad en voorſteden, zullen de volgende betalingen mogen gevorderd worden:

Voor een phaëton of rijtuig met *twee* banken of *vier* zitplaatſen, beſpannen met *vier* paarden, dan wel voor *vier* paarden alleen, voor elken paal, gerekend van de ſtad af *f* 1: 10.

Voor een rijtuig met *een* bank of *twee* zitplaatſen, beſpannen met *vier* paarden, voor ieder paal *f* 1.

Indien het traject grooter is dan *veertien* palen, zal de wagen-verhuurder verpligt zijn, een ſpan van *vier* paarden op half weg te plaatſen om te verſpannen.

Voor een rijtuig met *een* bank of *twee* zitplaatſen, beſpannen met *twee* paarden, voor eenen geheelen dag *f* 8, voor eenen halven dag *f* 6. Een zoodanig rijtuig zal niet gebruikt mogen worden om verder te gaan dan tot *Meester-Cornelis*, den *Roden-paal*, of wel *zeven* palen afſtands van de ſtad.

Op zoodanig eene plaats gekomen zijnde, zullen de paarden niet anders mogen gebruikt worden dan om met dezelve weder terug te keeren, op eene boete van *vijf en twintig gulden*, te betalen door den huurder.

Art. 17. Voor een phaëton of wagen met *vier* zitplaatſen, beſpannen met *vier* paarden, verder gaande dan 14 palen tot en met 28 palen, zal worden betaald, behalve het kostende van eerst genoemd traject, voor elken paal, gerekend van den 14den paal af *f* 2.

Idem voor een' wagen met twee zitplaatſen, voor elken paal *f* 1: 10.

In dit geval, en bij alle verdere trajecten, zal voor elke zeven palen ſteeds door den verhuurder, ter behoorlijker tijd en plaatſe, een ſpan van vier paarden vooruit moeten worden gezonden.

Verder dan 28 palen rijdende, zal voor de eerst daarop volgende 14 palen voor ieder paal betaald worden:

Voor een phaëton met *vier* zitplaatſen *f* 3.

Voor een wagen met *twee* zitplaatſen *f* 2: 10; zullende van elke volgende vertien palen traject voor ieder' paal een gulden meer, dan voor de laatſte veertien palen per paal bepaald was, betaald worden.

Art. 18. In alle gevallen waar de afſtand grooter is dan 7 palen, moet bij het terug keeren nog eens het zelfde betaald worden als voor het gaan, zonder dat daarbij in aanmerking kan komen, het gebruik van het rijtuig voor eenen heelen of halven dag, moetende, wanneer de reiziger gebragt is op de plaats zijner beſtemming, het rijtuig en de paarden dadelijk terugkeren.

Art. 19. Wanneer iemand paarden en rijtuig wenscht bij zich te houden, om daarmede na verloop van eenige dagen terug te keren, zal hij betalen voor elk ſpan van vier paarden *f* 7 en voor elk ſpan van twee paarden *f* 5, voor elken dag dat hij de paarden aanhoudt, zullende alsdan de voeding loopen voor rekening van den verhuurder. Echter zal de verhuurder in zijne berekening niet mogen begrijpen, de dagen welke hij volſtrektelijk noodig heeft, om de paarden behoorlijk ter bepaalder plaatſe te doen gereed ſtaan, en zal dus, ingevalle iemand op eenen verren rid, onzeker zijnde wanneer hij terugkeert, de paarden op de verſpanning-plaatſen wil doen blijven ſtaan, van dien tijd afgetrokken moeten worden, de dagen welke de verhuurder noodig zou gehad hebben, om de paarden naar die verſpanning-plaatſen te brengen en weder terug te doen keeren, en voor den als dan nog overblijvenden tijd, zal hij alleen de hierboven bepaalde *f* 7 voor elk ſpan van vieren per dag mogen reclameren.

Art. 20. Iemand paarden of rijtuigen des nachts hurende, waardoor verſtaan wordt van middernacht tot des morgens zeven uren, om te gebruiken binnen de limieten der ſtad en voorſteden, zal daarvoor de voor een halven dag vastgeſtelde huurpenningen moeten betalen.

Art. 21. De wagen verhuurders zullen, boven en behalve het bepaalde bij dit reglement, niets meerder mogen eiſchen of berekenen, hetzij voor voeding van paarden en bedienden of andere onkosten, welke ook; en zullen de zoodanige, welke ontdekt worden meerder betaling gevorderd te hebben, telken reize verbeuren eene boete van *een honderd* gulden.

Art. 22. De huur zal ſteeds vooruit, bij het beſtellen of huren der paarden en rijtuigen, aan den verhuurder moeten voldaan worden. Ingeval van verſchil omtrent de hoegrootheid der betaling, zal de reſident in gemoede beſlisſen, volgens het tarief.

Art. 23. Wanneer in de kwade moesſon de wegen zoodanig ſlecht mogten zijn, dat de bepaalde verſpanning plaatſen, van zeven palen ieder, te groot waren, en dus meerder ſpannen gebruikt moesten worden, ten einde den reiziger niet te laten ſteken, of wel, dat het te vrezen ware dat de paarden, door den zwaren weg, zullen verminkt worden, zullen de betalingen, buiten de limieten van de ſtad en voorſteden, met de helft mogen worden verhoogd.

Art. 24. In een wagen van *vier* of *twee* zitplaatſen, zullen niet meer dan *vier* of *twee* perſonen respectivelijk mogen zitten, een enkel kind hiervan uitgezonderd; ook zullen in de beide gevallen niet meer dan twee bedienden achter op mogen worden mede genomen; een en ander op verbeurte eener boete van *vijf en twintig* gulden voor elk perſoon, die meerder bevonden wordt, te betalen door den huurder, of dengenen welke zich in het rijtuig bevindt.

Art. 25. In een rijtuig van twee perſonen zal niet meer bagage worden mede genomen dan *vijftig* pond, en in een rijtuig van vier perſonen, niet meer dan *honderd* pond, op verbeurte van eene boete van *vijftig* gulden, telken reize te betalen, door den huurder, of dengenen welke meer last heeft ingeladen. Onder bagage worden niet begrepen groote balen, vaten of dergelijke.

Art. 26. Bij iederen huurwagen door vier paarden getrokken wordende, zal ſteeds door den verhuurder ten minste een looper moeten worden mede gegeven, op verbeurte van eene boete van *vijftig* gulden.

Art. 27. Bij elke *twee* paarden, welke door verhuurders op de verwisſel-plaatſen worden vooruit gebragt, zal ſteeds door hen *een* geleider worden mede gegeven, aan welken tevens door hen zal moeten worden ter hand geſteld de noodige flambouwen en een briefje, aantoonende aan wien de paarden en geleiders toebehooren, en tot welk einde dezelve zich op weg bevinden, een en ander op verbeurte van eene boete van *vijf en twintig* gulden, wanneer zulks verzuimd is door den verhuurder, en van arbitraire correctie voor de bedienden, indien deze daaraan ſchuld zijn.

Art. 28. Iemand een rijtuig of paarden, bij den halven of heelen dag gehuurd, langer bij zich houdende, zal, indien zulks niet te wijten is aan den koetſier of de ſlechte geſteldheid van paarden, wagen of wegen, in de beide gevallen moeten betalen het dubbelde van de anders bepaalde huur, buiten de vergoeding der ſchaden of verliezen welke hier door binnen den tijd van vier-en-twintig uren, aan de paarden mogten geleden worden, mits zulks behoorlijk door deskundigen zal zijn geconſtateerd, en voorts eene boete niet te boven gaande *honderd* en niet minder dan *vijf en-twintig* gulden, een en ander door den huurder of gebruiker van paarden en rijtuig te betalen, en naar omſtandigheden door den reſident aan hem opteleggen.

Art. 29. Een huurkoetſier voor de ommekomst van den huurtijd zich zonder verlof met de paarden en het rijtuig verwijderende, zal naar gelang van zaken geſtraft worden met arbitraire correctie.

Indien door een huurder bewezen wordt dat de verhuurder ſlechte paarden, onbekwame rijtuigen, tuigen of voerders heeft geleverd, waardoor aan het oogmerk van den huurder, voor zoo verre hij ten minste in billijkheid konde eiſchen, niet beantwoord is geworden, zal zoodanige verhuurder verſtoken zijn van de hem anders competerende huur, echter niet dan na dat zulks door den reſident zal zijn gedecideerd, buiten en behalve de betaling eener boete, beloopende niet minder dan *vijf en-twintig* en niet meer dan *honderd* gulden, naar omſtandigheden door den reſident aan den verhuurder opteleggen.

Art. 30. Indien daarentegen wagens of rijtuigen, paarden, tuigen enz. door toedoen van den huurder of anderen beſchadigd worden, dan wel geheel verloren raken, zal deze gehouden zijn, op requiſitie van den reſident, de ſchade naar eene door dezen in billijkheid te maken taxatie te vergoeden, buiten en behalve de betaling eener boete beloopende niet minder dan *vijf en-twintig* en niet meer dan *twee-honderd* gulden, wanneer bewezen wordt dat zulks moedwillig of met opzet is geſchied, door den

resident aan den huurder of veroorzaker van het feit, naar exigentie van zaken, opteleggen.

Art. 31. Indien een koetsier zich onbetamelijk tegen den huurder mogt gedragen, zal hij, op aanklagte van dezen daar voor naar exigentie van zaken gestraft worden.

Art. 32. Het is aan de huur-koetsiers verboden, om zich onbehoorlijk of onbetamelijk gekleed op den bok te plaatsen, sub pœne van arbitraire correctie, en bij aldien zulks niet aan hen is te wijten, maar zij daartoe door anderen gedwongen zijn geworden, zullen deze laatsten beloopen eene boete van *een honderd* gulden, telken reize.

Art. 33. Indien de huurder van een rijtuig of paarden, dan wel andere personen, welke zich in het rijtuig bevinden, hetzij den koetsier, hetzij de paarden slaan, steken, mishandelen, eerstgemelden van den bok doen afgaan, of hem noodzaken tegen de bepalingen en orders te handelen, zullen de zoodanigen eene boete betalen, naar exigentie van zaken opteleggen, van niet minder dan *vijftig* en niet meer dan *twee honderd* gulden, buiten en behalve de vergoeding der schade zoo als bij art. 30 is bepaald.

Art. 34. Het staat aan ieder vrij om de verhuring zijner paarden en rijtuigen te weigeren, met uitzondering van die gevallen waarin dezelve verlangd worden voor het Gouvernement, aan hetwelk ten allen tijde en bij voorkeur, paarden en rijtuigen zullen moeten worden verhuurd, tegen de vastgestelde prijzen.

Art. 35. Zoowel de huur-koetsiers, als anderen, zonder uitzondering, zullen naauwkeurig in acht nemen, om niet onordelijk, wild of brutaal te rijden, en dit speciaal in het oog houden, bij het oprijden van bruggen en het omdraaijen van hoeken, sub pœne van, bevonden wordende dien contrarie te handelen, te zullen gestraft worden met arbitraire correctie, buiten en behalve dat de eigenaren of verhuurders der rijtuigen zullen worden aansprakelijk gehouden, voor de schaden of verliezen welke derzelver koetsiers, door onbetamelijk of wild rijden, aan anderen zouden komen te veroorzaken.

Art. 36. Ter voorkoming van ongelukken, zal bij het ontmoeten van twee rijtuigen, wie er ook in moge zitten, of aan wien dezelve ook toebehooren, en dus zonder distinctie, het eene rijtuig altijd voor het andere in dier voege uithalen, dat het eene aan de regter zijde van het andere blijve, en zulks op alle wegen, zoo binnen als buiten de stad, sub pœne van arbitraire correctie voor de koetsiers aan welke bewezen zal worden, dat zij hier omtrent in gebreke zijn gebleven, boven en behalve de vergoeding der schade die daaruit mogt ontstaan, te voldoen door den eigenaar van het rijtuig, op de daarvan door den resident in billijkheid te formeren taxatie.

Deze bepaling zal almede van toepassing zijn, op personen welke zich te paard bevinden, waarbij de meesters aansprakelijk voor hunne bedienden zullen worden gehouden.

En zal hierbij, ingeval van onzekerheid, altijd diegene voor de meestschuldige gehouden worden, die bevonden zal worden tijdens het gebeuren van een ongeluk, aan *zijne* regterzijde het midden van den weg te hebben overschreden.

Art. 37. Het eene rijtuig zal, een ander rijtuig inhalende, hetzelve wel mogen voorbij rijden, mits de koetsier van het achterste rijtuig dien van het voorste met het klappen der zweep hiervan waarschuwe, en het achterste rijtuig zoo veel opzijde houde, als noodig zal wezen om het voorste zonder haken of vast raken voorbij te rijden.

En zullen de koetsiers, welke hier omtrent in gebreke blijven en oorzaak zijn dat door het onvoorzigtig voorbij rijden van twee rijtuigen, schade wordt toegebragt, naar omstandigheden gecorrigeerd worden, buiten en behalve de vergoeding der schade hier door veroorzaakt wordende, welke door de eigenaars of verhuurders der rijtuigen zal worden gedragen.

Art. 38. Bij het uitrijden van een hek of poort, en bij het omdraaijen van een hoek, zullen alle koetsiers, onverschillig aan wien de rijtuigen toebehooren, verpligt zijn te waarschuwen, het zij door eenige hoorbare slagen te doen met de zweep, hetzij door eenen voorlooper op eenigen afstand van de paarden vooruit te doen loopen, alles op dezelfde poenaliteiten als in de drie voorgaande artikels zijn bepaald.

Art. 39. Geene rijtuigen, onverschillig welke en aan wien ook toebehoorende, zullen anders mogen blijven stilstaan, dan op zoodanige breede wegen, grachten en straten, waar de plaats zulks gevoegelijk toelaat, en zullen zich dan nog zoo veel mogelijk moeten scharen aan den kant van den weg, het eene rijtuig achter het andere; zullende de koetsiers welke bevonden worden door eene tegen gestelde plaatsing de passagie belemmerd, dan wel te veel gesloten te hebben, naar exigentie van zaken gecorrigeerd worden, immers wanneer bevonden zal worden dat dit door hun eigen toedoen is geschied; wanneer echter de huurder of meester, dan wel de personen welke in het rijtuig zitten, hiertoe aan hunne koetsiers last hebben gegeven, zullen dezelve verbeuren eene boete van *vijftig* gulden, buiten de vergoeding der schade aan anderen door eene tegen gestelde plaatsing veroorzaakt wordende.

En zal deze bepaling voornamelijk in het oog gehouden worden, op plaatsen alwaar venduties worden gehouden, voorts bij kerken en eindelijk bij feestelijke gelegenheden.

Art. 40. Een rijtuig aan wien ook toebehoorende, met of zonder paarden gevonden wordende op 's heeren wegen, zoo wel bij dag als bij nacht, zonder dat zich iemand daarbij bevind om hetzelve te bewaren of te geleiden, zal daarvoor door den eigenaar betaald worden eene boete van *vijftig* gulden, bijaldien zulks door zijn toedoen is veroorzaakt; en zulks te wijten zijnde aan den koetsier, zal deze naar exigentie van zaken gecorrigeerd worden, sprekende het van zelf, dat onder deze termen niet kunnen begrepen worden zoodanige rijtuigen welke pas uitgespannen zijnde, een oogenblik voor den stal of het huis staan, terwijl de paarden afgeleid worden.

Art. 41. Een ongeluk veroorzaakt wordende doordien een koetsier zich niet op den bok of of wel daarop slapende bevindt, zal zoodanige koetsier naar exigentie van zaken gestraft worden, buiten en behalve dat de schade daardoor aan anderen veroorzaakt, door den eigenaar of verhuurder van het rijtuig zal worden vergoed.

Art. 42. Alle *huurwagens* zullen, zoowel bij lichte maan als bij donkere nachten, na zons ondergang voorzien moeten wezen, of van eene lantaren met twee of drie glazen voor aan de regter zijde van het rijtuig vast gemaakt, met eene brandende kaars daar in, waarvan het licht zigtbaar zal moeten zijn, of van eenen bediende welke eene brandende en vlammende flambouw in de hand houdt, sub pœne van eene boete van *vijf en twintig* gulden, te verbeuren door den verhuurder of eigenaar van het rijtuig, indien hij aanleiding heeft gegeven tot het verzuim, en arbitraire correctie voor den koetsier, wanneer zulks door zijne schuld is te weeg gebragt; en zullen hierbij geene verontschuldigingen hoegenaamd, als het uitgaan of verliezen van het licht of dergelijken, in aanmerking worden genomen.

Bij donkere nachten zal deze bepaling almede toepasselijk zijn op alle rijtuigen zonder uitzondering.

Art. 43. Iemand wie hij ook zij, bevonden wordende met droezige dan wel zieke paarden te rijden, zal de eigenaar of de verhuurder van het rijtuig verbeuren eene boete van *een honderd* gulden, en de droezige paarden daarenboven dadelijk gedood worden.

Art. 44. De geldboeten bij dit reglement vastgesteld, door onvermogen niet kunnende betaald worden, zal elke honderd gulden die de boete beloopt, worden vervangen door eene maand confinement op water en rijst, dan wel meer of minder, naarmate de boete meer of minder bedraagt.

Art. 45. Bij onvermogen in cas van schadeloosstelling, door eenen verhuurder of eigenaar van een rijtuig te voldoen, zal dit laatste daarvoor executabel zijn, zonder vorm van proces.

Art. 46. Alle vroegere ordonnancien en bepalingen, ten aanzien der wagen verhuurderijen, en het rijden met paarden en rijtuigen, voor zoo verre dezelven strijdig mogten zijn met verordeningen in dit reglement bevat, zullen gehouden worden voor vervallen.

Batavia, den 15 December 1820.

De resident voornoemd.

Js. de Bruijn.

Bekendmaking.

In den loop der aanstaande week, de dag nader bij advertentie te bepalen, zullen voor rekening van het Gouvernement verkocht worden:

10,000 *pikols koffij*,

3000 *pikols Banka's tin*.

en eene hoeveelheid *specerijen in soort*, van de beste kwaliteiten.

Batavia, den 21 december 1820.

De resident.

Js. de Bruijn.

Bekendmaking.

De inspecteur van financien en waarnemend resident van Samarang maakt hier mede bekend, dat ten gevolge autorisatie vervat bij extract besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, van den 20sten dezer no. 19, op vrijdag den 15den december aanstaande en volgende dagen, des morgens ten 9 ure, bij openbare veiling aan de meestbiedenden zal worden afgestaan, eene aanzienlijke partij houtwerken gelegen langs de Groote-rivier bij de Gouvernements brug en op de stapel-plaats te Samarang, zullende de voorwaarden op welke die verkoop zal plaats hebben, alsmede de lijsten dier houtwerken op het residents kantoor alhier dagelijks ter lecture liggen.

Samarang, den 27 nov. 1820.

De inspecteur van financien en waarnemend resident voornd.

H. J. Domis.

Advertentie.

De hoofd-inspecteur van den waterstaat op het eiland Java, gedenkt ingevolge autorisatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, onder hoogstdeszelfs nadere approbatie op zaturdag den 23sten december aanstaande, des morgens ten 9 ure, ten kantore en overstaan van den heer resident aan den minst eischende uittebesteden.

1°. Het vernieuwen van 81 roeden lengte beschoeijing langs de oostzijde der groote-rivier, achter de staf officiers woningen in het kampement te Weltevreden.

2°. De reparatie en gedeeltelijke vernieuwing van zes bruggen, in en buiten de stad Batavia.

De bestekken en conditien zullen acht dagen voor de besteding ter visie leggen, ten kantore van den heer resident van Batavia, en ten huize van den inspecteur *Tromp* op Molenvliet, alwaar aan des begerende nadere inlichting en visie der teekening zal worden gegeven, en drie dagen voor de aanbesteding door de opzienders van den waterstaat, aanwijzing in loco worden gedaan.

Batavia, den 7 december 1820.

De hoofd-inspecteur voornd.

J. Peereboom.

Bekendmaking.

Krachtens autorisatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, zal door den hoofd-inspecteur van den waterstaat op het eiland Java, op woensdag den 27sten december eerstkomende des morgens ten 9 ure, ten kantore en overstaan van den heer resident van Batavia, aan de minst vorderenden, onder nader approbatie worden uitbesteed.

Het driejarig onderhoud der bruggen en wegen in gemelde residentie.

Het bestek en condition zal acht dagen voor de aanbesteding ter visie liggen ten kantore van den heer resident van Batavia, en ten huize van den inspecteur *Tromp*, op Molenvliet, bij wien de noodige inlichting te bekomen is.

De hoofd-inspecteur voornd.

J. Peereboom, bz.

Bekendmaking.

De fungerende resident en school-opziener te Samarang maakt bij deze bekend, dat bij den eersten onderwijzer *H. D. Brands*, zoodanige kinderen welke op de school het lager onderwijs verkrijgen, daarbij tevens onder aannemelijke voorwaarden, den geheelen of halven kost en inwoning kunnen genieten, waartoe het school gebouw zeer doelmatig is ingerigt.

Omtrent de voorwaarden kunnen ouders of voogden die verkiezen kinderen op gemelde school op deze wijze te plaatsen, zich nader met den onderwijzer voormeld verstaan.

De fungerende resident en school opziener voornd.

H. J. Domis.

Bekendmaking.

De kommissie van onderwijs voor Batavia, en omliggende plaatsen maakt mits

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 23sten* DECEMBER, 1820.

(Vervolg van het Bijvoegsel.)

deze bekend, dat bij de twee alhier gevestigde scholen van lager onderwijs, eene vacantie zal plaats hebben, beginnende met *heden*, en eindigende met den *8sten januari* aanstaande, als wanneer de lessen weder eenen aanvang zullen nemen, — onder bepaling wijders dat deze vacantie geene verandering maakt, in de betaling der gewone schoolgelden.

Batavia, den 21 december 1820.

Namens de kommissie van onderwijs voornoemd.
De secretaris bij dezelve.
VAN DER VINNE.

Bekendmaking.

NAMENS den resident van Batavia, worden bij deze de ingezetenen en speciaal de kooplieden der residentie Batavia uitgenoodigd, om vóór of op den *twintigsten* dezer loopende maand, ten kantore van politie in de Koestraat, naauwkeurige opgave te komen doen, van alle de zich op dit oogenblik bij hen bevindende en ter VERKOOP bestemde *jacht-geweeren, geweren en pistolen.*

Batavia, den 11den december 1820.

De assist. resident voor de politie der stad Batavia.
J. VAN DER VINNE.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publick gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. Schoon Verbond,*	P. F. Wegener.
Dito,	*Amerik. United States,*	Hutching.
Dito,	*dito William,*	Rutter.
Dito,	*dito Stakesbij,*	Hindeson.
Rotterdam,	*Ned. Arinus Marinus,*	A. Langerveldt.
Dito,	*Eng. Fort William,*	Glass.
Antwerpen,	*Ned. Concordia,*	A. William.
Dito,	*Eng. Indus,*	Wright.
Engeland,	*dito Mary Anne,*	Holbrou.
Malacca,	*Adventure,*	Muhldorff.
Canton,	*dito Lady Melville,*	J. Stewart.

welke in lading liggen en in den loop dezer. of der volgende maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester aan de post-kantoren te Samarang en Sourabija worden bezorgd.

BATAVIA, *den 21 december* 1820.

De postmeester,
C. MULSKEN.

*** HEDEN overleed mijn geliefde broeder *Pieter van Tiel,* in den ouderdom van negen en twintig jaren, nalatende twee minder jarige weesjes.

C. VAN TIEL.

Batavia, den 20 dec. 1820.

DE teekenaar verzoekt een ieder welke iets van de nalatenschap van wijlen den heer *H. C.* ten regten *B. A. J. C. Fährmann,* te vorderen heeft of wel aan dezelve verschuldigt is, zulks te evenen binnen zes weeken gerekend van heden. Gelijktijdig informeert de teekenaar alle die gene waar voor de overledene zich als borg gesteld heeft, zulks binnen den hier boven bepaalden tijd op te geven, om daar door in staat gesteld te zijn de borgtogten te kunnen opzeggen.

De testamentaire executeur,
HUFFENREUTER.

Batavia, den 8 december 1820.

Advertentie.

AL degenen welke iets te pretenderen hebben van den ondergeteekenden gelieven daarvan binnen vier weken na dato dezes, opgave te doen aan den heer *B. van Starckenborgh Jutting* op Rijswijk.

BATAVIA, *den 7 dec.* 1820.

A. M. WIELING.

ALL persons having claims against the Estate of *Henry J. Jones,* of Samarang, (lately deceased) are requested to present the same for payment to the undersigned Executors, and all persons indebted to said Estate are requested to make payment of the same within two months, from this date.

R. ADDISSON, *p. proc. of* J. DRURY, *Batavia.*
JOHN DAVIDSON. } *Samarang.*
GEORGE SUTTON. }

Batavia, 30 nov. 1820.

JOHANNES HOMMES na Europa vertrekkende, sommeert nogmaals alle die iets van hem te vorderen hebben, om, in den loop van deze maand, betaling te komen erlangen, bij zijne gemagtigden, de heeren *L. Heukevlugt, J. B. Meijer,* en *F. J. Groenewald.*

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Adolph Peitzner,* in leven administrateur van het land Oedjongbroeng Bandong, gelieven daarvan binnen zes weken opgave of betaling te doen.

De 3 committeerden,
C. VAN BUIJTEN,
C. VON SCHUCKMANN.

Tjanjor, den 6 december 1820.

DE genen welke eenige schuldvorderingen mogten hebben ten laste van *J. F. T. Maijor,* welke ter herstel zijner gezondheid voor eenigen tijd naar Nederland staat te vertrekken, worden verzocht daarvan zoo spoedig mogelijk opgave te doen.

Samarang, den 8 december 1820.

DE ondergeteekende ingevolge bekomen verlof voor eenigen tijd dit gewest verlatende, verzoekt een ieder welke iets van hem te vorderen heeft, zich te adresseren binnen den tijd van veertien dagen, te rekenen van heden.

H. EGE,
Kapit. 22ste batt. infanterie.

Weltevreden, den 9 december 1820.

ALLE de genen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van den Chinees *Tan Kicko,* alhier op den 27 pº. ab intestato overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen aan

DÖZIJ,
Secretaris der wees- en boedelkamer te Sourabaija.

DE ondergeteekende verlof bekomen hebbende, dit eiland voor eenen tijd te verlaten, verzoekt degenen, welke iets van hem te vorderen hebben; zich ten spoedigste te addresseren ten huize van den heer *Razoux,* luitenant der huzaren, op [illegible].

J. W. VAN IDSINGA.
Secretaris ter residentie Krawang.

Notice.

THE undersigned intending to leave this Island for a short time, requests those who may have demands against him to present the same for settlement to Messrs. *van Rijck, Prediger & Co.*

Batavia, Dec. 14th 1820.

J. S. FARLEY.

MESSRS. *Deans, Scott & Co.,* beg to acquaint the Public, that the Business carried on heretofore by the Branches of their House at SAMARANG and SOURABAYA, will be discontinued from and after the 1st of January 1821, and all persons having claims on, or owing money to the Samarang Establishment, are requested forthwith to settle the same with Mr. *J. P. McDonnell* and Mr. *Charles Harris;* and all persons indebted to their Sourabaya Establishment, are desired to pay in their respective debts immediately to Mr. *J. Barbier,* who they have appointed as their Agent at Sourabaya.

Batavia, December 12th, 1820.

DE gene die iets te vorderen heeft van den ondergeteekende, adressere zich binnen veertien dagen ten huize van den heer *Boekemühl.*

J. A. KUIJPER.

Batavia, den 20 dec. 1820.

NB: *Carl Frederic Cramer,* maakt hiermede bekend, geen gemagtigde te zijn, van den heer *Nicolet de Reuter,* zoo als dezelve buiten zijn weeten het in de courant heeft doen plaatsen.

NB. NB. Het is belachelijk langs den weg van publiciteit zoo als de heer *Cramer* gedaan heeft, op de volmagtiging te renuncieeren, even zeer als te zeggen daar van geene kennis gedragen te hebben, daar nimmer zoodanige akte zonder inwilliging van den gevolmagtigden kan gepasseerd, en waarop dan ook geenzins dan bij akte kan gerenuncieerd worden, welke dan door *van Nicolet de Reuter,* spoedig verwacht wordt.

Notice.

THE undersigned being without his knowledge or consent nominated by Mr. *N. de Reuter* as his Attorney, begs to notify to the Public that he declines acting as such, and that he has nothing whatever to do with the concerns of said gentleman.

ROBERT SCOTT.

Batavia, Dec. 7th 1820.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Vendutien worden gehouden, als:

Op Woensdag den 27sten dec.

IN de thuin van wijlen de heer *Fährman,* staande op de weg van Southar bij de eerste Bandongang, van wagens, paarden, huismeubelen, ledikanten, houtwerken, dak-pannen, venster en deur conssinen en het geen verder op dien dag zal worden ten voorschijn gebragt; kunnende alle goederen van derwaards gemakkelijk per prauw werden afgevoerd.

Op Donderdag den 28sten dec.

VOOR het negotie huis van de heeren *J. van Reenen & Co.,* staande aan de oostzijde van de Groote rivier, van een partij bijsan en souchon thee, chinees

groot en klein formaat schrijf papier, gestreepte en gecouleurd gaas in rollen, schilderijen, rechtsgeleerde boeken, caijæ poetie olij, kurken, staal, balans, schaal en gewigten, en eenige pakhuis gereedschappen enz.

En precis om 11 uur.

De navolgende vastigheden als: voor rekening des boedels van wijlen de heer *F. A. Treffz.*

ZEKER stuk thuin land, en een gedeelte uit een meerder partij bebouwd met een steene huis, een speelhuis, paarde stal en wagen huis &a. staande en gelegen omtrent een half quartier uurgs. zuidwaarsds buiten deze stads Nieuwpoort, aan de westzijde van het Molenvliet, in het westerveld het 4 deel van het blok M, sub no. 105 à 106 lett. J.

Conditien.

1. De betaling zal moeten geschieden op den bepaalden tijd van drie maanden na den koopdag.
2. Het huis kan niet eerder als met primo maart 1821 betrokken worden, blijvende de huis huur tot dien dag voortlopen tot voordeel van den boedel.
3. De geregtelijke opdragt zal moeten geschieden, voor primo maart 1821.
4. De koper des verkiezende, kan eene beleening bij de executeuren voor een tijd van vijf jaren, verkrijgen en wel voor twee derde van den koopschat onder geregtelijk verband van het huis en erf voormeld, benevens twee goede borgen ten genoegen van executeuren.

Voor rekening des boedelt van wijlen de heer *A. C. Ferman.*

N°. 2 Zeker erf bebouwd met een steene woonhuis, combuis, dispens, slave vertrekken paarde stal, wagenhuis, pakhuis en winkel &a. staande en gelegen even buiten deze stad Nieuwpoort, in de zuider voorstad in het oosterveld het 35 deel van het blok L, sub No. 12 en 13 letter B.

Waar van de belendingen ten vendu kantoor te zien zijn.

Op Vrijdag den 29sten dec.

VOOR het huis van kolonel *Ducrock*, te Weltevreede, voor rekening des boedels van wijlen kapt. *van Ochssee*, van huismeubelen, wagens, paarden, klederen, montering stukken, en het geen verder op diensdag zal worden san voorschijn gebragt.

Bekendmaking.

TUSSCHEN heden, en den 20 januarij 1821 den verkoop dag nader te bepalen, zullen door Vendumeesteren, ten overstaan van een commissie van de def late boedelkamer alhier, voor rekening der insolvente boedel van den heer *Petrus Theodorus Couperus*, worden verkogt vijf obligatien, te samen bedragende *f* 22000, Nederlandsch Courant aan capitaal, rentende 5 precent 's jaars, alle drie maanden te betalen voor welke gelden verbonden zijn huisen en landerijen in Nederland, aftelossen in 1820 en 1821, welke vijf obligatien door vrouwe *Catharina Ricca Couperus*, geb. *Cransssen*, aan haar man den heer *P. T. Couperus*, op den 18 november 1819 wed rom zijn afgestaan.

De origineele obligatien, berusten onder de heeren *Bagman*, en zoon te Amsterdam, en de copij obligatien nevens bewijs van eigendom, zijn te zien en te lezen ten Vendu-kantoor.

Batavia, den 23 december 1820.

OP de vendutie van den 27 dezer, in de tuin van wijlen den heer *Fahrmann*, op de weg van Southar, zal verkocht worden, een schoone hoeveelheid bouw matterialen, bestaande in balken, dakpannen, vengster cousijnen, muur ankers enz.

⁂ De weeskamer te Batavia, als gemagtigde van de weeskamer te Samarang is voornemens bij publieke vendutie te laten verkopen, het vertimmerde brik schip SAMARANG, liggende ter reede van Batavia, en gevoerd geweest zijnde door wijlen den schipper *J. G. Jager*, zullende de juiste dag van verkoop nader bekend gesteld worden.

Batavia, den 8 december 1820.

Op last van dezelve,

De secretaris.

J. G. DE BOOSER.

TE koop op voordeelige voorwaarden, een huis, staande aan den Tanabangschen weg, bewoond door den ondergeteekenden.

P. MERKUS.

Advertentie.

TE koop een stuk land, met het daarop staande huis, gelegen aan den BODJONGSCHEN WEG bij KARANGTENGA, toebehoorende aan den boedel van wijlen mevrouw de wed. *van Boekholtz*, te bevragen bij mevrouw de wed. *Waterloo*, of den heer *H. J. Domis*, te Samarang.

Advertisement.

FOR Sale on Monday next, 18th instant, at the house of Messrs. *Miln, Haswell & Co.* Great-river-street, SUNDRY BENGAL GOODS, on account of the Underwriters.

BIJ *J. Westerman*, is te koop eene koets, en vis à vis, en eenige trek paarden.

NIEUW aangekomene goederen, dewelke bij den ondergeteekenden tegen billijke prijzen te bekomen zijn, als:

N teldoekse en cambriek dames kleedjes.
Effen en gestreepte kamerdoeken en neteldoeken.
Dames handschoenen.
Dames zijde en catoene kousen.
Dames castoor en stroo hoeden, nieuwste smaak.
Extra mooije shawls en halsdoekjes.
Bloemen voor garneture, etc.
Krippen.
Heeren, dames, en kinderen schoenen.
Ligte en zware bieren.
Hammen, Boter, kaas.
Hollandsche tabak in doosen.
Dito sigaren.
Beste soorten bovenlandsche sigaren.
Seltzer water.
Roode en andere wijnen.
Genever.
Azijn op flesen en in fusten.
Meel in vaten.
Lakens, casimieren, hoeden, schrijf en teeken papier, en veele andere goederen meer.

E. CORNELISSEN,
Binnen Nieuwpoort straat

Batavia, den 14 dec. 1820.

Te koop.

BIJ *J. Barbier*, in de buiten Nieuwpoort-straat, een span van vier paarden.

BIJ den ondergeteekende is te bekomen conjak brandewijn bij het dozijn, op de Verburgsgragt.

LUCAS ALEXANDERSZ.

BIJ de heeren *Colville, Jutting, & Co.* zijn te bekomen uitmuntende roode wijnen van exquise smaak, als mede genever van de beste qualiteit, en grof linnen ect. pas aangebragt per HELENA CHRISTINA, kapt. *B. J. Martens*, van Rotterdam.

Batavia, 7 december 1820.

Te koop.

BIJ *B. Bastiaansz* in de Zandzee:
Boter,
Gerookt spek,
Pruimen,
Corinten,
Rozijnen,
Amerikaansch meel.

BIJ *J. Barbier*, is aangekomen met de brik LE TROIS FRERES, kapitein *Moiseaux*, komende van Mauritius; Kaapsch meel, dito boter in vaten van 100 ponden, spijkers, verfwaren, geel-oker, medoewijn in kisten, brandewijn op vaten en kisten, eau de cologne, extra van absinthe, scheeps dreggers wegende van 200 ponden, bus kruid, geweeren, astrale lampen, post papier, en andere galanterien meer.

Te koop.

BIJ *Leps & Co.*, glaze ruiten, touwwerk, bengaalsche zeep, roode, madera, port en champagne wijnen, cognac brandewijn, genever, fransche azijn, vruchten op brandewijn, lijn olij, scheeps gort, komijnde kaas, benevens pendulen, astrale lampen, spiegels, schilderijen en muurstolpen, lamp glazen, dito catoentjes en tafel servisen ect., beste sigaren, ook diverse lakens, casimieren, groene tafel kleeden met gebloemde randen, tafel lakens, flanellen, dorias, garnituur voor rijtuigen, maroquin leder, pleet koper beslag benevens nog eenige beste gerookte tongen.

Advertisement.

FOR Sale by Messrs. *Miln, Haswell & Co.* a quantity of COFFEE, of excellent quality.

For Sale,

At the Godowns of JESSEN, TRAIL & Co.

IMPERIAL, Pekoe, Soulan, and Gunpowder Teas, the former in twenty-five cutty boxes, the latter in ten each.

Also,

Fresh Bengal Hookah Tobacco, in dubbers of two maunds each, price Spd. 10 per dubber.

Bengal Gram for horses, at Spd. 2¼ per bag, containing 140-lbs English each.

Ditto new Salt Beef, in tierces of 320-lbs. English each, at Spd. 40 per tierce.

Madeira Wine, in whole, half, and quarter pipes, at Spd. 360 per pipe; also in bottles, at Spd. 12 per dozen.

And,

Bengal Soap, in bags of 80-lbs English each, at Spd. 8 per bag.

Advertisement.

JUST received from Malacca, and for Sale as above, A NEW WORK, in One Volume, entitled "*A Retrospect of the First Ten-Years Protestant Mission to China*," by the Rev. WM. MILNE, Price Sicca Rupees 5. Also, NO. 13, of the *Chinese Gleaner*, Price Sicca Rupee One per Number.

Batavia, Dec. 20th, 1820.

Te koop.

BIJ *Leps & Co.*, eene uitmuntende verzameling fluit en zang musiek, voorts eene fraaije guitar, met mécanique schroeven.

A. L. FORRESTIER & CO. have for Sale, just landed from Ship Rousseau, *Captain Jefferson, from Amsterdam.*

Westphalia Hams.
Dutch Butter, and
Edam Cheese.

On Store:

American Flour.
Ditto Bread.
Salt Fish.

December 24, 1820.

Freight and Passage,

FOR ENGLAND.

THE good and fast-sailing Ship MARIJ ANNE, of the burthen of 450 Tons, now taking in her cargo for the Port of London, can still take one hundred Tons on Freight, and will sail in all this month. Her accommodations being well fitted for Passengers, and carrying an experienced Surgeon. She affords a quick and favorable opportunity for a Passage to Europe.

Please apply to *Colville, Jutting & Co.* Great-river street.

Vrachtnaar Amſterdam.

MET het nieuwe, ſnel-zeilend en nieuw gekoperd Nederlandsch pinkſchip, het SCHOON VERBOND, gevoerd door *P. F. Wegener*; adres bij den kapt. op Roea-malacca no. 23.

Vracht

Naar Sourabaija,

MET het ſchip MARIA LOUISA, te bevragen bij *D. von Franquemont.*
BATAVIA, *den 9 dec.* 1820.

Voor vracht en pasſage.

NAAR Isle de France, met de brik LE TROIS FRÉRES, kapt. *Motseaux.* Hetzelve zal ſpoedig met laden aanvangen; adres bij *J. Barbier.*

Batavia, den 14 *december* 1820.

Freight Wanted,

FOR SAMARANG and SOURABAYA, in Ship THOMAS WILSON; apply to *A. L. Forrestier & Co.*

December 24, 1820.

Bekendmaking.

J. *J. Jonker*, heeft de eer aan het publiek bekend te maken, dat door hem in den tuin naast kantoor baro, laast door den heer *P. G. Siberg* bewoond, is opgerigt een logement, als mede dat hij aan familien of ambtenaren voor een bepaalden tijd, het zij gemeubeleerde of ongemeubeleerde kamers verhuurt, en dat degenen welke bij hem logeeren door hem van rijtuigen kunnen voorzien worden; kunnende men zich verzekert houden, dat alle pogingen zullen worden aangewend, om door eene zindelijke en prompte bediening het verblijf ten zijnent aangenaam te maken.

JAVASCHE

Zee-asſurantie Societeit.

ALGEMEENE VERGADERING van actie-houders en verkiezing van Directeuren, op woensdag den 10den januari, des voormiddags ten 10 ure in het lokaal op de Beurs.

Batavia, den 21 *december*. 1820.
Namens de directie,
H. BLOM, *sec.*

*** *Ter Lands-Drukkerij wordt, tegen betaling van f 6:-:, afgeleverd het Naamboekje voor het 2de halfjaar* 1820. *als ook de nummers* 31 *tot en met* 40 *van het ſtaatsblad* 1820. *prijs f* 1: 20 *ſt.*

T*E KOOP, ter Lands-Drukkerij Nederlandſche* Staats-Almanakken *voor het Jaar* 1820 *à f* 7:-:-

---

T*E KOOP, ter Lands-Drukkerij Bataviaſche* Almanakken *voor* 1821, *prijs f* 2.

DE INTEEKENAREN VOOR DE BATAVIASCHE COURANT WORDEN VERZOCHT DE INTEEKENINGS-BILJETTEN VOOR HET AANSTAANDE HALFJAAR MET DEN INTEEKENINGSPRIJS VAN f 20 AAN DE LANDS DRUKKERIJ TE ZENDEN VÓÓR DEN 1STEN JANUARI 1821.

OM DUIDELIJKE OPGAVE VAN NAAM EN WOONPLAATS WORDT ZEER VERZOCHT.

NIEUWE INTEEKENAREN VOOR 1821 KUNNEN TEGEN DEN GEWOONEN PRIJS NOG INGENAAIDE BUNDELS COURANTEN VAN HET LAATSTE HALFJAAR 1820 VERKRIJGEN.

THE SUBSCRIBERS TO THE BATAVIA GAZETTE ARE HEREBY REQUESTED TO SEND IN THE SUBSCRIPTION-MONEY AMOUNTING TO f.20, FOR THE FIRST SIX-MONTHS OF THE ENSUING YEAR, BEFORE THE END OF 1820.

TO PREVENT MISTAKES, NAME, PLACE OF RESIDENCE, &C. SHOULD BE WRITTEN AS LEGIBLE AS POSSIBLE.

NEW SUBSCRIBERS FOR 1821 MAY BE SUPPLIED WITH GAZETTES BOUND UP, FOR THE LAST HALF YEAR OF 1820, AT THE USUAL PRICE.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.